

అమృతము

39550

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 6. } చెన్న పట్టణము 1919 వ సం॥ జూన్ నెల 25 వ తేది బుధవారము } NO. 72.
సంపుటము. ౬ } సిద్ధాద్ధి నామ సంవత్సర శ్రేష్ఠ మాస బహుళ ద్వాదశి ౧౨. } సంచిక ౭౨

మంచి మేలు వస్తువుల నే ప్రోగు చేయుము.

రాణిపేటలో నుండు ఈస్టిండియా డిస్ట్రిబ్యూట్ అండు ముగర్ ఫ్యాక్టరీస్ (లిమిటెడ్)
కంపెనీవారి రసాయనిక శాఖవారిచే తయారుచేయబడిన మంచి మేలైన

ఎవ్వసమ్ వుప్పు పచ్చ అన్నభేది
ఆర్కాటు అంటురోగ నివారణద్రవము

వివరములకు, ధరల జాబితాకు యిట్లు వ్రాయుడు :

ప్యారీ అండు కంపెనీ, మేనేజింగు ఏజంట్లు,

(1601)
A

పోస్టు బాక్సు నెం 12, మద్రాసు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమౌషధము

వెల స్వల్పము
తల నొప్పులకు
వేరు పొందినది.
గుణము లేకుండిన
మీ వైకము మీకు
ఇయ్యబడును.
వనమాలికలచే
చేయబడును.
సువాసన గలది.

గుణ మధికము
పంచభాషను
చూచి కొనిన
మోస ముండదు.
ఒక సారి పరీక్షించి
చూడుడు.
చక్కని డబ్బీతో
వెల ర అణాలు.
అన్ని దుకాణముల
లోను దొరుకును.

అమృతాంజనము డి పో,

6, తంబు శెట్టి వీధి, మద్రాసు.

109, ప్రేరి రోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి.

మలయ చందనము

(1251) మలయ చందనము మృతకము
చుండు పుష్పకొనుచున్నట్లు ఎకరికిని
తెలియదు. తర్వాతము లేదు. విడిచి
చున్న గు కలిపితిత్తుల తనిలేదు. ఈచు
మైన మా మలయచందనము ఎటువ
శ్రేణువు, వచ్చు అను మాకు వివరము
మలయ చందనము మాకు పూటలలో మానును. డబ్బీ 1-2 2.0.0
గంధర్వపార్శ్వ, రాజమండ్రి.

ఆత్మజిజ్ఞాస.

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి.
సర్వాత్మల సజ్జాతమును గురించిన శాస్త్రీయచర్చ
గ్రంథకర్త :- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ.
విప్లవజ్ఞ చక్కని గ్రంథము. పేజీ ౧౦౬. ౨.0.0.
మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
బాబ్బా బాక్సు 213, నరసరావు.

Mr. G. W. M. Reynod's Novel

Other Big Type Editions.

GRACE DARLING or	Rs. A.
The Heroine of the Fern Island	0 12
Mary Price 8 vols. Rs. 5- Parricide 3 vols.	1 12
Faust 2 vols. Rs. 1-8-0 Wagner 3 vols.	1 12
Seamstress in 2 vols. Re 1. Margaret 4 vols.	3 0
Neoromancer 3 vols. 2-4-0. Agnes 9 vols.	6 0
Old London, 3 vols. 2-4-0. Mary Stuart 2 vols.	1 4
Pope Joan 3 vols. 1-12-0. Coral Island 4 vols.	3 0
Kenneth 4 vols. Rs. 3. Soldier's Wife 2 vols.	1 4
Robert Macaire in 2 vols.	1 0
Young Duchess, in 4 vols.	3 0
Bronze Statue 4 vols.	2 0
Canonbury House in 3 vols.	2 4
Rosa Lambert, 4 vols.	3 0
The Massacre of Glencoe 4 vols.	3 0
Mysteries of London 13 vols.	7 0
Mysteries Court of London 17 vols.	12 0
Empress Eugene's Boudoir 3 vols.	2 4
May Middleton 2 vols.	1 8
Rye House Plot 4 vols.	3 0
Pickwick Abroad 3 vols.	2 4
Loes of the Harem in 4 vols.	3 0
Young Fisherman, complete	0 10
Master Timothe's Book Case 3 vols.	1 12
Mysteries of Paris by Eugene Sue in 2 vols.	1 0

(Postage etc. Extra for all Books)

The SUPERIOR WATCH Co.,

536 Post Box 167 (A) Madras. E.

126 అద్భుత నివారిణి.

ప్రొఫెసర్ జేమ్సుగారి
ఎలక్ట్రో బాక్ వెరలు

స్వచ్ఛ బలహీను
లకును నిరస
లకును మందు.
నిద్ర లేకుండు
ట, శ్వాసకము
తక్కువగను,
మొదలు విప్ల
గా నుండుట,
వనియించెంతమాత్ర మిచ్చలేకుండుట, నిస్సక్తువ, బలహీనము,
అయాసము, శుక్లవర్ణముపోగొట్టును. విద్యాధులకు, ఉపాధ్య
యకులకు గుమస్తాలకు వర్తకులకు, మనోవ్యాధులకు, మొద
లగు వారికి ప్రత్యేకమైనమందు; బలమును గలిగించును. అనేక
తేలమంది ఇందువలన బాగుపడినవారు. నీవుకూడ నేటిదినమే
ఒక బుడ్డిని కొని దానిమోస్తరు ఒకమాత్ర పరీక్షింపుము.

25 మాత్రల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0

40 ,, ,, ,, 2-0-0

నవీనము! ప రి మ థ ద్ర వ్య ము ల రా జు నవీనము!!

ఆటో దిల్ బహార్

మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందునట్టి ఆటోర్లు,
వాసనయును కలదు. ఆటోకహల్ సారాయి మొదలగువాటి
యొక్క సంబంధము బాత్రికాలేదు. చేతిగుడ్డలో గాని చా
క్కాయి వైసగాని 2-8 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక సంవత్స
రము మధ్యలోనుంటే యెంత సుఖమయిన వాసనను అన
ధవించ వచ్చునో అంత అనుభవించుదురు. ఇతర వాసనలు దా
లేనియండినా యీ ఆటోదిల్ బహార్ యొక్క వాసన ప్రాథ
మ్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసి పంపుము.

పె 1/2 (దాము బుడ్డి 1-కి రూ. 0-8-0 } వి.పి. చార్జి
,, 1 (దాము బుడ్డి 1-కి ,, 0-12-0 } రూ. 0-4-0
,, 1/2 అవున్నబుడ్డి 1-కి ,, 2-0-0 } ప్రత్యేకము.
అంగ్లో-యిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ
నెం 165, బామ్మపనేడు వీధి, బొంబాయి

మాటకపు రేటు.

జీవనవ్యయభారము.

I

ప్రాధికారము పొంది జీవావస్థను పయనింపఁగలగల వానియొక్క రేటు:

ఈ మధ్య రూపాయయొక్క మారకపు రేటు ఒక పిల్లిని ఎనిమిది పెన్సిలకు మార్చబడిన విషయమై పత్రికలలో చర్చజరిగినది కాని, యీ చర్చయందు, ముఖ్యములయిన రెండు విషయములు వదలివేయబడినవి. (1) మొదటిది మారకపు రేటును మరలమరల గల సంబంధము. ఇక మూడవది ధరలు పెరుగుటకు ప్రయత్నములు చేసి, పంజాబులోవలె అల్లరులు, కొట్టుకొనలు, జుర్రుగట్ల వంటివి (2) రెండవది మారకపు రేటు, ఐరోపా, అమెరికాఖండములందలి నాణెముల విలువలో సమానముగ నుండునట్లు చేయుట.

ఈ వ్యాసమునందు, మారకపు రేటు రెండు పిల్లిని సమానముచేసి దానిని స్థిరముగ నుండుట లాభకరమని చూపదలచినాము. హిందూదేశమున 1915 సంవత్సరము నుండియు, ధరలధికముగ పెంచుచున్నది. కడచిన తొమ్మిది నెలల నుండి మాత్రము ఆహారపదార్థముల వెలుల కొంచెము తగ్గినది. ఇదివఱకు, ధరలు పెంచినను వస్తువులు, ఉప్పు, లోహముల ధరలు మాత్రము పెంచుచుండెనని ఆహారపదార్థముల వెలుల మాత్రము పెరుగుచుండలేదు. కడచిన సంవత్సరమున వస్తువులు కిక్కిరియగ ఆగిపోవుటచేత ఆహారపదార్థముల వెలుల విశేషము పెరిగినది. కలెక్టులేని చోట్లగూడ, కలెక్టువచ్చినట్లుగనే వస్తువుల వెలుల పెంచినవి. వ్యాపారమునకు సంబంధించిన పంటలు అనగా, ప్రత్తి, వార, నవ్వుగింజలు, మొదలగువానిని, మైదానమునందు అంత కష్టపడలేదు. గోదవులు చేసినవారు మొత్తముగా తప్పించుకొన గలిగిరి. ఇక పల్లెటూళ్ళలో, నగరములకు జనులు, కిరీరకష్టము చేసి జీవనము చేయువారు, వీరిలకు కూలి ధాన్యము రూపమున నిచ్చుచుండెదల ధరలు పెరుగుటవలన గలుగు ఒత్తిడి కలుగదు. కూలికలదులుగ ధాన్యమును కొనుగోలునకు క్రమముగా తగ్గిపోవుచున్నది. లేదా, దానిధరనుబట్టి కొలుకుబడుచున్నది. ఇతరదేశములందుగల హిందూదేశము నందును ధరల పెంచుటతోబాటు కూలి పెంచుటలేదు. జీవన వ్యయభారము పెరుగుచున్నంతగా కూలి పెరుగుటలేదు. ధరలకన్నీకముగా పెరుగుచుండును. కూలి, జీకము, ఇవి వెనుకబడి యుండి పడియుండి, మూడు నాలుగు సంవత్సరముల తరువాతగాని కలిసికొనలేవు. ఇట్లు, పల్లెటూళ్ళలో గొంతభాగమునకును, బస్తీలలో 85 లో 90 వంతుల జనులకును, సంభవించుచున్నది. సామాన్యపు కూలిగాని, లేదా, ఏదోజున కారోజు పనిచేసినందు మనమృదుకాని, అతడు సంపాదించు ద్రవ్యమునంతయు నొక్కభోజనముకొఱకే వినియోగముచేసినను చాలినంత ఆహారమే లభింపకున్నది. చుప్రసాదము పెరుగుటకు వెలులములకు పనిచేయు జీతముగూడ సహితము, వెలుల పదిరూపాయలకు మించని సంపాదనము గలవారెల్లరు వైవిధ్యమునకే కష్టపడుచున్నారు. ఇందుకు క్రయప్రవృత్తికాలలో పండితులకు నన్ను లాయనగాడ, ఒకలెక్కను తయారుచేసినారు. ఈయన సంయుక్తరాష్ట్రముల కారాగారములందు ఖయిదీలకు పెట్టబడు ఆహారమున పరిమాణముగా వ్రాసి, ఒకసామాన్యపుటుంబమున అనగా ఒకపురుషుడు ఆహారభార్య, అయితే ప్రాంతమున నుండు ఇతరులపెట్టుట వీరికి కావలసినవస్తువులకు లెక్కచేసినది. ఈయన చాత్రకారము, కూలిపనివాడు తన యావత్తు ఆదాయమును ఆహారపదార్థముల కొరకే వినియోగముచేసినను, ఖయిదీలకు పెట్టుచున్న ఆహారములో నూటికి 81 పాళ్లు మాత్రమే దొరకగలదు. ఇక బట్టలకు, ఇంటియాడై, ఇతర చిల్లరఖర్చులు వీరికి గుమికనవేయలేదు. ఇట్టి స్థితిలో ఐరోపా ఖండమునందు కార్మికులకు సంబంధించిన కష్టములు పెంచుచు, కల్లోలములు పుట్టుటలో వింతగానె. ఇదియే హిందూదేశమున బుట్టి రాజీక వ్యవహారములకు మాటులు బహు సులభము.

హిందూదేశమునందు ఆర్థికసంబంధ మగు కలహములు బయలుదేరకుండు దొరతనమువారు, యిదినిపాలిటిలచేత నుప్పున విక్రయింపజేయుట, "పాండ్య" గుడ్డను నిలువయుంచుట, కిరీసనాయిలు విక్రయమునై తనిఖీయిట్టి ఏర్పాటుల వలన ఇబ్బందులు నివారించు జూచుచున్నారు. ఇట్టి ఏర్పాటులెన్ని చేసినను జీవనవ్యయభారమును బహుస్వల్పముగనే తగ్గింపగలరు. ఎందుకనగా, ప్రస్తుతము వాడుకలో నన్ను తోడుధరలే, చాలుగు సంవత్సరముల నాటి చిల్లరధరలను

వేశ్యావృత్తి

హిందూదేశపు నగరములు.

II

కలకత్తానగరములలో పొరుగుశ్వముండి వచ్చువారు విశేషము. కాపురము చేయువారిలో 8/10 వంతులు మాత్రము అకలకత్తా జన్మస్థానముగ గలవారు. మిగిలినవారిలో 1/10 వుండి ఇతరుల నాల్గవరగజాలలోని యూర్యముండి వచ్చినవారు. ఇతరప్రదేశములనుండి వచ్చిన 26 పెద్దకుటుంబ వారిలోను వారివారి వృత్తులను, వయస్సును, పరిశీలనము చేయగా చాల విచిత్రకరమగు సంగతులు కొన్ని తెలియవచ్చినవి. ఈపరిశీలనము 2,90,000 జనుల గూర్చి జరిగినది. వీరినివాసస్థానములు చూచినయెడల బంగాళారాజధానియందలి మండలములు తొమ్మిదియుం బీహారు ఒకసాల్లలోనిది తొమ్మిదియు, సంయుక్తరాష్ట్రములలోనిది నాల్గవ, రాజపుత్రస్థానమునందలిది రెండునుగలవు. వీరిలోప్రతిఅయిదుగుడు పురుషులకును ఇరువురుస్త్రీలున్నారు. ఇకపురుషులలో 2/3 వంతులు కూలికాలిచేసి జీవనము చేయువారు. స్త్రీలలో 1/4 వంతులు, ఏదియో పనిచేసికొని జీవించుచున్నారు. వాదాపుగ వీరిందల గృహిణులను వృత్తిగాజేసికొన్న స్త్రీలే యని చెప్పవచ్చును. వీరిసంఖ్యను జూచినయెడల యుక్తవయస్సువచ్చినవారిలో 1/7 వంతుగ నున్నారు. మొత్తమున, 15 సంవత్సరములవయస్సున నుండు స్త్రీపురుషులు నూటికి 15 వంతులు గలరు. సగమువంతుమంది స్త్రీలును, 2/3 వంతులు పురుషులును, యుక్తవయస్సు వచ్చినవారు. అనగా, 15 మొదలు 40 సంవత్సరములలోపు వారు. ఈ వయస్సు ప్రాంతముల ప్రతియొక్కరు పురుషులకును నొక్కస్త్రీమాత్రమున్నది. పొరుగునూళ్లనుండి కలకత్తాకు వచ్చు జనులలో స్త్రీపురుషుల సంఖ్యయందు వ్యత్యాసము విశేషముగ గన్పట్టుచున్నది. భాక్ డేముటు కులములు 9,786 మంది గలరు. వీరిలో వేయిమంది పురుషుల సంఖ్యకు స్త్రీలు, 15 మొదలు 20 సంవత్సరములలోపు వారు 22 మందియు, 20 మొదలు 40 సంవత్సరములలోపువారు 24 మందియు, 40 వయస్సుగలవారు 87 మందియు మొత్తమున అన్నివయస్సులవారు 81 మందిగలరు. 15 సంవత్సరములు మొదలు 40

మించుచున్నది. అన్నివస్తువుల ధరలు తగ్గితముగా పెరుగుటకుగల కారణమేమి? యుద్ధపు ఖర్చులను సర్దుబాటు చేయుటకై విధించబడినదంతట "కాగితపు సామ్య"ని విశేషముగా ప్రచారమునకు దెచ్చుటయే కారణము. ఇందువలన, హిందూదేశమున కాలం తేకములలో నెల్ల వస్తువులధరలు అపరిమితముగా పెంచినవి. హిందూదేశమున అపకృష్టపదార్థములు మిక్కిలి చవుకగ లభించును. అయినను, హిందూదేశపు దిగుమతులు చాల తగ్గినవి. కారణము నరకులుకొక వచ్చుటకు ఒడలు లేకపోవుటయేకాదు, ఇతరదేశపు వస్తువుల ధరలును పెంచుకొనుటకు. ఈ కారణములవలన హిందూదేశపు ఎగుమతులు పెంచు దిగుమతులు తగ్గినవి. ఎగుమతులు పెంచుటచేత హిందూదేశమునకు చాల సామ్యమువలసి వచ్చినది. సామ్యమువలన బంగారము లేదు. చాలినంత వెండియు! అంతకు ముందే లేదు. అందువలన కాగితపు డబ్బు విశేషముగా ముద్రించి వాడుకలోనికి చేరవలసి వచ్చినది. ఇండియా కవునియే హుండిలను సీమలోనే విక్రయింపవలసి వచ్చెను. మన పెక్కుటిగారు యుద్ధపు ప్రతిముల పూచీచీద, హిందూదేశములో కాగితపు సామ్య చలాయణి చేయించిరి. ఈ విధమున, హిందూదేశమున కీయవలసిన 150 కోట్ల రూపాయల సామ్య లండనులో పెరుగనిస్థితియందెను. హిందూదేశములో 1914-1919 మధ్య సంవత్సరములలో నాణెముల చెలాయణి సుమారు విధముగా నుండినది.

	1	2	3	5
కాగితపునోటు	65	154	89	184
రూపాయలు	820	440	120	87
చిల్లరనాణెములు	25	88	8	82
మొత్తము	410	627	217	58

వై 1,2,3,4, అంతల ఆర్థము:—
1 80 క ఏప్రిల్ నాటికి కొట్ల రూపాయలు.
2 " " " "
3 ఏప్రిల్ కొట్ల రూపాయల వృద్ధి
4 వృద్ధి యెన్ని రెట్లయినది.
1914 సంవత్సరములో రూపాయల వాడుక, లెక్కలను బట్టి, నూటికి 5 వంతులు పెంచినట్లు కనుపడుచున్నది. ఈ వృద్ధి ధరల పెంచుటలకు తోడుపడినట్లు కనుపడదు.

సంవత్సరముల వయస్సుగలవారిలో ఇరువదిమంది పురుషుల కొకస్త్రీయున్నది. హిందువులలో ప్రతినెల్లరు పురుషులకు నిరువురుస్త్రీలు గలరు. మహమ్మదీయులలో ప్రతి అయిదుగురు పురుషులకు నొకస్త్రీయున్నది. పురుషుల సంఖ్యకు తగినట్లు స్త్రీలు లేకపోవుటయే యీ గృహిణులవృత్తికి ముఖ్యకారణముగా నెన్నదగియున్నది.

కలకత్తాకు బోయియెడల ఏదియోపని దొరకునకు ఆకలితో బంగాళారాజధానియందలియు హిందూదేశముయొక్క తక్కిన ప్రాంతములనుండియు, జనులు విశేషముగ ముగగరు. వీరు ఒంటరిగ వచ్చెదరుగాని స్త్రీలను దీసికొనివచ్చుట అరుదు. వచ్చినను, కలకత్తాలో ఇండ్లకలపు ఆధికము. కూలితనముచేసి జీవించు ప్రజనూటికి 75 వంతులున్నాడు. వీరు మిక్కిలి యిరుకుగను, అపరిశుభముగ నుండుగదులు దీసికొని ఆచటనేవంట, ఆచటనే పడక, ఆచటనే సంసారమునకు సంబంధించిన యావత్తుపనులు జరపుచుండెదరు. ఇక వీరిలలో మధ్యగతము వారు పూజకూర్మ యిండ్లలోనో, లేక, భాగములలోనో నివసింపుదురు. వీరును సాధారణముగ తమస్త్రీలను దీసికొనిరారు. తమస్త్రీలను దీసికొనివచ్చువాడు, కలకత్తాలో నుండక, వాపునందు చిన్నచిన్న యూర్యలో కాపురముండెదరు. కలకత్తాలో కాపురముండువారు స్త్రీలతోనుండని యెంటరి పురుషులు, కూలిపనివాండు, వ్యవహారమునై వచ్చువారు, అయియున్నారు. మానవులులా-కాకిపూరు - చిత్తూరులలో 1901-1911 సంవత్సరముల మధ్య జనవృద్ధి జూచినయెడల 82000 మంది పురుషులును, 20,000 మంది స్త్రీలును నుండిరి. కలకత్తా మధ్యభాగమున 88,000 మంది పురుషులు, 4, 300 మంది స్త్రీలు.

1872 సంవత్సరమున కలకత్తా జనాభా లెక్క ననుసరించి 4,07,742 మంది పురుషులు 2,25,267 స్త్రీలు. అనగా, స్త్రీలన్న పురుషులసంఖ్య 1/8 వంతులు అధికము. 1911 సంవత్సరములో 6, 07, 674 మంది పురుషులును, 2,88, 892 మందిస్త్రీలును ఉండిరి. ఈ లెక్కయందు పురుషుల సంఖ్య స్త్రీల సంఖ్యకన్న 211 రెట్లు అధికము. వైయంకెలనుబట్టి పురుషులసంఖ్య స్త్రీలసంఖ్యకన్న వాదాపుగ రెండురెట్లు అధికము. ప్రతిసంవత్సరము, ఈ భేదము వృద్ధిచుచునే యున్నది.

బొంబాయిలో సహితము స్త్రీపురుష సంఖ్యల వ్యత్యాసము వారి, పురుషులకన్న స్త్రీలు పెంచు అందువలన గలుగు అనర్థములు ప్రబలుచున్నవి.

వేయిమందిపురుషులకు స్త్రీలయొక్క సంఖ్య ఆయా సంవత్సరములలో నీవిధముగా నుండినది.

1872	649
1881	664
1891	586
1901	617
1906	595
1911	562

ఇంగ్లాండుదేశమునందలి బస్తీలలో వున్నవైయి మొదలు ఇరువదియెండ్లలోపు వయస్సుగలవారిలో, ప్రతిపూర్వ పురుషులకునొకస్త్రీ107 మంది స్త్రీలు గలరు. బస్తీలకు స్త్రీల గృహసంబంధమగు పనులు చేయునిమిత్తము తమ బంధువులను, అన్నదమ్ములను వదలి వెళ్ళుచుండెదరు. ఇరువది మొదలు నలువదియెండ్లలోపు వారిలో క్రమముగా స్త్రీల అధికసంఖ్య తగ్గియుండుపురుషులయొక్క సమాన మగుచున్నది. కలకత్తానుండన్ననో ప్రతి నూర్గురుపురుషులకును 47 మంది స్త్రీలు మాత్రమే కలరు.

మనహిందూదేశమున బంధువులవై విశేషమైన ప్రేమ, అతిలాభినివాహములు, మన కుటుంబములలోని సాహసవ్య వ్యవహారములు, దారిద్ర్యము కలనను, ఇండ్లు దొంగకల పోవుటలేతన కూలిపనివాండు, మధ్యమస్థితి మనమృదులు ఒంటరిగా నివసించుచు, బస్తీలలో బహుసులభముగా లభించు సౌఖ్యముల కెల్ల నాశించుచు, ఏవిధమైన ఆటంకము, బంధువుల ఆలోచన, స్నేహితుల సలహా ఏమియులేక తిరుగునపుడు ఆనాచలమును, అమానుషకరమును, దుఃఖభావమును ఆగవినయొచ్చుచుండు జీవితకొనలు బహుసులభము. ఇట్టి ఆనాచల పద్ధతులయొక్క ప్రతికార్యమే గృహిణులపు వృత్తు మన వివాహసామలయొక్క చుండి చెకుగులు కుట్రాకుములు మననీకులను సహా మార్చుటకు సమర్థమై యున్న

చంటి బిడ్డ (160)

ఇంక శిశుపోషణము, దాది, పోషణలు, బాల్యములు, ఇతిత్యలు వివరింపబడినవి. డాక్టర్ ఆచంట - లక్ష్మీవతిగారు బి. ఏ. ఎం. డి. సి. ఎమ్. గ్రంథకర్త. కెలరు. 1. విజ్ఞానచంద్రికాబుక్ డిపో, మాంటురోడ్, మద్రాస్.

కీర్తి శేఖరులగు
కోలాచలం శ్రీనివాసరావు పంతులుగారు.

కీర్తి శేఖరులగు
దివాన్ బహదరు కలవల రామానుజం శ్రేష్ఠిగారు.

కీర్తి శేఖరులైన రామానుజం శ్రేష్ఠిగారు

కార్పొరేషనువారి సానుభూతి
నిచ్చుట సభ.

చెన్నైలో కార్పొరేషనువారి సాధారణసభ యొక్కటి నిష్పాదించుకాలము రివ్యుమందిరమున జరిగినది. మోన్. హెచ్. బిక్మిట్టుగారు సభాధిపత్యము వహించిరి. కార్పొరేషను సభ్యులచేతను సభ సలంకరించిరి.

రామానుజం శ్రేష్ఠిగారి మరణము.

త్యాగరాయ శ్రేష్ఠిగారి మరణము.

సభాకార్యక్రమములు ప్రారంభ మగుటకు ముందు దివానుబహదరు పిట్టి త్యాగరాయ శ్రేష్ఠిగారు దానధర్మముల కార్పొరేషను సభ్యులను దివాను బహదరు కలవల రామానుజం శ్రేష్ఠిగారి ఆశీర్వాదములన కార్పొరేషనున కెంతయో వస్తువు కలిగినదనియు, శ్రీరామానుజం శ్రేష్ఠిగారి స్మరణచిహ్నముగా నాటి సభాకార్యక్రమములను నిలుపుదల చేసిన శ్రేయోదాయకముగ నుండగలదనియు సభ్యులకు నూచించిరి.

వి. సి. శేషాచారిగారు త్యాగరాయ శ్రేష్ఠిగారి మరణము నామోదించుచు రామానుజం శ్రేష్ఠిగారు ప్రజలకు చేసిన మహోపకారమును కొనియాడుచు అట్టివారి మరణములను గొప్ప దానధర్మ యోగము అనుచుచెప్పినను, అట్టివారు మనలో నిక ముందు కొంత కాలమువరకు జనించుట దుర్లభ మనియు నుద్దేశించిరి.

సానుభూతి తీర్మానము

రంగాచార్యులుగారి యుపపాదనము

పిమ్మట ఆసరబిలు రావుబహదరు టి. రంగాచార్యులుగారి తీర్మానము నుపపాదించిరి:—

“కార్పొరేషనులో చాలాకాలమునుండి సభ్యులుగా నున్నట్టియు, దానధర్మమునకు దివానుబహదరు కలవల రామానుజం శ్రేష్ఠిగారి మరణమువలన నగరమునకు ఆపారసప్తము కలిగినదని విచారించుచు సభవారు శ్రేష్ఠిగారిటులంబయినకు సానుభూతిని వాపుచున్నాడు”

రంగాచార్యులుగారు తీర్మానమునుపాదించుచు రామానుజం శ్రేష్ఠిగారు కార్పొరేషనున కెంతయో సేవచేసినయు కార్పొరేషను వారును శ్రేష్ఠిగారి పట్ల విశ్వాసమును చూపుచు ముఖ్యవిషయములన్నిటిలో వారిసలహానుచ్చయోగమును చేయునని చెప్పిరి. శ్రేష్ఠిగారు విద్యావిషయముల పట్ల చూపు ఆసక్తియు, ఆదరమును బట్టి ఈ మధ్యనే వారిని తప్పకుండా భర్తాదాయములకు గొప్ప కొనిరి. తమ విద్యుత్త కార్పొరేషను వారి కన్న కొనిరి. తమ విద్యుత్త కర్మములన్నిటిని శ్రేష్ఠిగారు ఆసక్తితో నిర్వహించిరి. వీరలపట్ల శ్రేష్ఠిగారికి మిక్కిలి ప్రేమ ఉండెను. శ్రేష్ఠిగారి దానధర్మ వృద్ధిగారు పాతకాలము

ములను, వివరించుట కష్టతరము. అట్టిదానధర్మము యోగన ప్రాప్తమున కరణాకరులగుట మనదురదృష్టముని చెప్పకయ్యును. మనము వారిబంధు మిత్రాదులకు శ్రేష్ఠిగారి ఆశీర్వాదములన కలిగిన నష్టమునకు గాను సానుభూతిని తెలుపుట మనకర్తవ్యముని రంగాచార్యులుగారు చెప్పిరి.

మహామధు ఉస్మాను సాహెబుగారు ముసల్మాను సుభుపక్షమున తీర్మానమును బలపరచుచు, శ్రేష్ఠిగారి మరణమువలన ముసల్మాను సుభుమునకు నయితము ఆపారసప్తము వాటిల్లినదనిరి.

ఎం. డి. శేరదాసుగారు తీర్మానము నామోదించుచు శ్రేష్ఠిగారు అన్ని మరణముల వారికిని సమానముగా నాదరము వాపుచు గొప్ప మహోపకారము చేసినని చెప్పిరి.

దల్లియు. హెచ్. క్లాగను గారు విద్యాకాళివారి తరపున మాటలాడుచు, విద్యాకాళివారికి శ్రేష్ఠిగారి ఆశీర్వాదములన చాల వస్తువు కలిగినదనిరి. శ్రేష్ఠిగారు విద్యావిషయమున చేసినకు ఈత్రవారము వద్ద నాతితియు. అనేకపాతకాలము పెట్టించిరి. పేదవిద్యార్థులకు ఉచితముగా విద్యాదానము చేసి పుణ్యము కట్టుకొనిరి. శ్రేష్ఠిగారి యుపకారము తమహిందూసంఘమునకే గాక ఇతర సంఘములకు చాల మహోపకారము చేసిరి. అంగ్లో ఇండియను వాటివారి పట్ల శ్రేష్ఠిగారు చేసిన మహోపకారము పెన్నటికిని మరన కాలము నగరమునందలి అంగ్లోఇండియను బాలిక విద్యాభివృద్ధికి శ్రేష్ఠిగారు చేసిన ద్రవ్యసహాయమును వర్ణింపనలవి కాదు. అట్టి మహానీయుని మరణమువలన నగరమున గల అన్ని వాతులకును చాల వస్తువు గలిగినదని క్లాగనుగారు చెప్పిరి.

ఖానుబహదరు కుద్దురు బాద్షాసాహెబు గారు కలవలసోదరులు తమకు చిరకాలమునుండి మిత్రులనియు, వారికి పేదవారిపట్లగల సానుభూతిదయ వర్ణింపనలవి కాదనిరి. రామానుజం శ్రేష్ఠిగారు యువకులైనను ప్రజలకెంతయో మహోపకారము చేసిరి. నగరమున పేదవారికిగాక నైద్యాలయములను పెట్టించి మందు లిప్పించిరి. చిన్నబిడ్డలకు పాలననదినము నుచితముగా నిప్పించుచుండిరి. ముసల్మానులు కట్టించిన గోషా ఆస్పత్రికి చాలదనసహాయము చేసినని బాద్షా సాహెబు గారునిరి.

వి. సి. పార్థసారథి నాయుడుగారును తీర్మానమును బలపరచుచు శ్రేష్ఠిగారు పేదవారికి చేసినమహోపకారమును వర్ణించుచు మాటలాడిరి.

అధ్యక్షులగు బిక్మిట్టుగారు శ్రేష్ఠిగారు తమకంత పరిచయముకాకపోయినను వారికి ద్విని, దానధర్మములను సతతము వినుచుండివార మనియు, మహాదాత లగు శ్రేష్ఠిగారి మరణమువలన నగరమున కపారసప్తము కలిగినదని చెప్పిరి.

సభ్యులందరూను నిలువబడి తీర్మానము నామోదించుచు, శ్రేష్ఠిగారి మరణమువలన తమకు గలిగిన విచారమును వెల్లిపుచ్చిరి. తమనాత సభాకార్యములను నిలుపుదల చేయబడినవి.

సభ మరల నేటిసాయంత్రము 4గంటలకు సమావేశము కాగలదు.

అధికలాభముల వన్ను శాసనము.

సిమ్లా, మార్చి 24:—ప్రభుత్వమువారిట్లు ప్రకటించిరి:—1919 సం॥ అధికలాభముల వన్ను శాసనమునకు సంబంధించిన చిత్తునూక్రమాలను ఇండియాకోరకనమువారు ప్రకటించిరి. వివిధ స్థానిక ప్రభుత్వముల వారును, వర్తక సంఘములవారును సలహాలను, విమర్శలను చేసిరి. ఇరవీయ దొరకనము వారికి జేరినవి. అంతయు ముగిసిన పిదప ఆఖరున ఈ మూలములు స్థిరముగ జేయబడినవి:—ఈక్రింది నగరములకు జేసిరి:—8 క నూక్రమ నననరించి దరఖాస్తుచేయు కాలము చాల పరకు చెప్పింపబడినది. ఎక్కువగడు వీయబడినది. ఖుమ్న గారి ప్రతినిధి యా ప క మ X గాని రివిన్యూ బోర్డువారి ఎనుటగాని తర్కంబుంధుగు సంఘమువారి సమక్షమునగాని అప్రీదారుడు లేక ఆన్వాయము జరిగ నని మొలపెట్టుకొను వాడుగాని హాజరుగుటకు 18 (2) నూక్రమన పీలు చేయబడినది పన్ను నీయకున్న విధించెను అకరాధము రాకలసిన సామ్యులలో నగరముండెడిది. అది యిప్పుడు 1/10 కు తగ్గింపబడినది. రసీదునకు మరొకవిషయము చేర్చబడినది. దీనిని రెండుగ నిచ్చుటకు (హూప్లి కేటు) నిర్ణయించిరి. ఇది వన్ను కట్టు వారులకు సౌకర్యముగ నుండగలదు.

ఈశాసనము అందరకును తెలియుట లేదనియు, ప్రజలకు సామాన్యముగ తెలియునట్లు చేయవలయునని చాలమంది కోరిరి. ఈ శాసనము 18వ సేకరము ప్రకారము వన్ను విధించిన కల్తెరు ఉత్తరువునై ఆపీలుబీయటకు హక్కుగల్గవలయునని నూచించ బడినది. వాయిదాల ప్రకారము వన్ను నిచ్చుటకు 1919 సంవత్సరము అక్టోబరు 15, 1920 సం॥ జనవరి 5 మార్చి 15 తేదీలు నిశ్చయింప బడినవి. విచారణసంఘమున ఇట్టి వారిని నియమింపవలయు నని ఆపీలు వారునకు హక్కులేదు. వానివంకను సరియాయ అధికారము స్థానిక ప్రభుత్వములవారికి గలదు. అనధికారసభ్యులు అందవలయు నని ఆపీలువారు కోరగూడదు.

పాటియాలా రావుమారుని కపాయము:—పాటియాలా మహారాజుగారి కనిష్ఠ సహోదరుడు కైబర కనుమలో ఆరీ మునిజీవ ప్రాంతమున ఆత్మహత్యపై పోవుచుండగా ఆ గుట్టును వద్దవరకమున కాతుతో గూడ క్రింద బడినను. అత్యున్నతమున నా ప్రదేశము మిక్కిలి ఎత్తుగా లేనందున రావు మారునకు ప్రాణాపాయము కలగలేదు. గాయములు మూత్రము కలిగినవి. ఇపుడా గాయములు మానుచున్నట్లు గూడ తెలియుచున్నది.

రంగూను బియ్యపు బజారు:—రంగూనుకుండుగ నిమిత్తము 22 వ తేదీ ఆదివారమునాడును రంగూనులో నిరసించుచున్న ఒక బొంబాయివర్తకుని బంధుగు లోకరు మృతి నొందినందున 24-వ తేదీ మంగళవారమునాడును రంగూను బియ్యపు బజారు మూసివేయబడినది. సంధిపత్రమున సంకేతములు చేయుటకు జర్మను లంగీకరించి రుసువార్త బజారు నందును వర్తకుల సంఘములలోను అధికారోత్సాహము కలిగించినదని 23, 24 తేదీలను రంగూనుకుండి తచ్చిన కంటివార్తల వలన తెలియుచున్నది.

అంధదోషవర్జిత

ధనసహాయము చేయు వారు సంఘకార్య
ములలో నెవరితోనైనను లేక నిగూఢమైనాహోద్యమందలి
45 శృంగారముననున్న వాని గాని క్రతుర్తీతములు జయ
న పొందుదులు.

ప్రజాభిప్రాయములు

I

డాక్టరు వట్టాభిషేక రామయ్యగారి ప్రయాణము
ఆంధ్రపత్రికా సంపాదకులకు:

అయ్యో, బాల్కనీ రేని తేదీని స్టీమరులో స్థానము దొర
కునని సంతోషముగా తెలిపి వచ్చితిమి. ఇప్పుడు 1-వ తేదీని
ఇచ్చట బయలుదేరినాము. ఆగష్టు 5 వ తేదీని నీచు చేర
వలము. ఆంధ్రపత్రికా సంపాదకులకు, ప్రయాణము చేసిన
నందునామని స్నేహితులకు సంతోషము గల్గుచున్నది. అందు
వలన ఈవిషయము (Doctor Sathaye) గారికి తెలిపి వార్త
సందిశాను. తర్వాత సామెత తెలియబడినదే ప్రయాణము
ఏర్పాటు జరుగుచున్నది.

భా. వట్టాభిషేక రామయ్య.

II

ఆంధ్రాంగ్ల దైనిక పత్రిక

ఆంధ్రపత్రికా సంపాదకులకు:

అయ్యో, ఆంధ్రుల పురోభివృద్ధికి కింతవర కొక యుద్ధ
మైనను సఫలము కావలెనుట సర్వజనాంగీకృతము. ఆంధ్ర
జాతియొక్క కాలము తగిన మూలనిధి లేదు. నాగేశ్వరరావు
గారి దక్షతవలన పురుషులను దైనిక పత్రిక:కు స్వతంత్ర
తీరవలెను. నెలకొల్పిన ప్రతిష్ఠాపన లిద్విధమున నున్నవి,
ప్రభుత్వమువారి దృష్టిలో విశ్వవిద్యాలయాలకన్నకర యంత
వరకు గోచరింపలేదు. కాకినాడలోని యంత్రవిద్యాలయాల
కుదకు తోసిరావలెను. ఆంధ్రీయములు గూర్చి జరిగిన
చర్చ తిరిగి లిఖించుట చర్చితచర్చము. మన యోగములు.
మనము చేయు సక్రమాందోళనము ప్రభుత్వమువారికిని ఆం
ధ్రేశ్వరజాతియొక్క విశ్రుతముగా తెలియ దనుట కధ్యము
ఆంధ్రీయజాతియొక్క యంత్రము మన పురోభివృద్ధికి ప్రబల
మింకము. దానిధర్మములకు విభాగిగాంచిన యాంధ్రు లింత
వర కొక ఆంగ్లదైనిక పత్రిక నెలకొల్పి తేజోవ్రుట విచార
కరము. ఆంధ్రులు భావముగాను, క్రియాపరతంత్రు లనుభావ
ిజాతియొక్క పొందుట ధర్మము. మనము ప్రత్యేకాంగ్ల దైనిక
పత్రిక నెలకొల్పవలెనని మన ప్రయత్నములు నిష్ఫలములు.
ఆంధ్రపత్రిక ఆంధ్రులలో నూతన తేజస్సు కలుగజేసెను. తిత్తే
జమ్మ భరతిభండారునందు వ్యాపించుట కాంగ్లపత్రిక అర్హత
రము. త్వరలో పత్రిక వెలువడుగాక!

గోపాలపురము. } పోతాక్రగ్గడ నరసింహం.
22-6-1919 }

III

బోర్డు ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలో పాఠ్యాంశములను పురి
ఆంధ్రపత్రికా సంపాదకులకు:

అయ్యో, మన చెన్నరాజధానిలో బాలరతు విద్యగర
పు బోర్డు ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలు పెక్కుగలవు. ఈదేశము
లో జామమున్నప్పుడు జూల "అన్నమో రామచంద్రా" అని
తిరుగుచున్నప్పుడు ఈ బిజ్జలు తీరిక లేకుండ ఎన్ని
నెలలు అప్పుచేసికొని బాలరతు బోధించెనను? అహ! కాల
మెట్టి వైతరక్తమును చెందుచున్నది. మనదేశములో తాలూకా
బోర్డు (వెనీడెంటు) గారివారము నియమించుట యిప్పు
ప్పుడు మన సోదరులనీతి విచారితవంతులు కడుకోవలెను.
ఎన్నిమారులు మొరపెట్టుకొన్నను ఇంకొన్నియు తాలూకా
బోర్డు అధికారులు పెద చెవిబెట్టుచును కాబోలు. తేనియెడల
వారిచేతములు నెలనెలకు రాక వారి ననేక కష్టముల పాలా
వచ్చుటకు కారణమేమైయుండునో. దేశములో గ్రహించురు
గాక. ఈవిషయములకు దృష్టాంతములు వేలు కలవు. ఒకటి
యిహోపుట క్లుప్తముగా వ్రాసెద. కృష్ణాజిల్లా గన్నవరం కాపు
లో నామిక్ర దొకడు పదిమాసముల క్రిందట బోర్డు ఎలిమెం
టరీ పాఠశాలలో పాఠ్యాంశముగా నుచు అసినెట్లు ఇన్స్పెక్టరు
గారిచే నియమించుట బోర్డు మంజూరికొరకు అర్జీ కంపెద
రెండుమాసముల క్రిందటనే మంజూరు అయినట్లు కర్ణాటక
వింటిని. ఏ నెలచేతము ఆ నెల వచ్చినప్పుడే జనులు చాలా
ధనముచున్నప్పుడు ఇన్నిమాసములు బలైతే అప్పులు చేసి
కొని వానిలో నునికిపోయిన వానినీతి యేమని వర్ణించు?
వెనీడెంటు త్వరగా మేల్కొని అట్టివారిచేతముల నొసంగుట
గొప్పములు.

స్వజనశ్రేయోభిలాషి.

IV

ఆధునికాంధ్రకవుల చరిత్రము.

ఆంధ్రపత్రికా సంపాదకులకు:

అయ్యో, ఆంధ్రదేశమునందు ప్రస్తుతకవుల చరిత్రము
వ్రాయుచున్నాడను. ఎర రేగ్రంథములు వ్రాసినను క్రిబంధ
ములు, చాటకములు, చరిత్రములు, నవలలు, కథకాదులేవియై
నను నచ్చువడినవి వచ్చువడనివియు వాచేక పంపించుచు కవి
నివాసస్థానము, గోల్కొండ, నాచుము, వంశము మొదలగునవి
వివరించుగావ్రాసి తంపించిన పవిత్రకాలముననే "యాధునికాం
ధ్రకవుల చరిత్రము" తేజమునకల్పించుచున్నాడను. ఈ చరి
త్రములువలన మనయాంధ్రదేశమున నెందరు కవులున్నదియు,
నేయేచరిత్రము లెంతవరకు విభిన్న గాంచినదియు, వాచ్చి
యాభివృద్ధి విషయములు లేటలెల్లమగుటయేగాక యాగ్రం
థములందుండి పద్యరత్నములు వెల్లడించుటచేత నాకవి
ప్రాకృత్యములొకమునకు విడిచివేయవలెను, నామంబులు
వ్రాయవలెను, గ్రంథములు వలయువారలు చరిత్రమున
కాది వారలయొద్దనుండి గ్రంథములువదల నకునై యుండు
టయు, వారల నామంబులు కావ్యములుగా నుండుటయు,
మొందు చరిత్రములు నెమకని నిన యవసరము లేకుండుట
యు, భాషాభిమాన లెల్లర నెమకనో గూడినట్లుగుటయు గల
గును. కల విశేషలింగాలు కంటులుగారి యాంధ్రకవుల చరిత్ర
ములోలేని మృతులైనవారిగ్రంథములుగూడ పంపించిన, వంద
నంబులతో పండుకొనుచున్నాడను. భాషాభిమానము, తేజోద్ధా
రములకు ముఖములగు మొదలగు గ్రంథములు సంపా
దించి వైకృత పంపించి చరిత్రమువ్రాయ నుద్ద్యమించిన నాకు
తేయూర నొసంగెదరుగాక. ఎంతవరకుగతి మిగ్రంథములు
పంపించిన సంతకత్వంలో కవులచరిత్రము ముగించి లోకమునకు
నమర్పించెద.

చెలికాని-లచ్చారావు.

V

కాలమానము.

ఈ సంవత్సరము లెట్టిఫలితము విచ్చును?

ఒకటిరెండవ పట్టికలకు సందర్భములేవని కొందరు
కొందురు. సందర్భములున్నవి. పూర్వముగా తెలుపుటకు ప్రస్తు
తము వీలలేదు. సంకలనముగా నీక్రింద తెలియజేయు
చున్నాను. బాక్ బాల్ నెలలలో కాలము సరిగాలేదు. కొం
చెను ప్రతికూలములు జన్మించి (వాసియన్నాను. బాక్
బాల్ నెలలలో కాలము సరిగా నుండవలెను పూర్వమైన
పంటలు ఎన్నడును ఫలించవు. రెండవపట్టికలోని లక్షణము
లన్నియు గరిసంకల్పరముకన్న మంచినుచవలను గన్పించుచు
వంటలుగూడ వాచుగ నుండగలవనియు ప్రయత్నముచేసియున్నా
ను. 1910, 16 మొదలైన సంవత్సరములలోనవర పంటలు విశే
షముగా నుండుటకు వీలులేదు. కారణము ఉత్తరభారతములో
వర్షములు క్రమపద్ధతిని అవలంబించక తల్లిబుచ్చుగా నుండడము
చేతనుగాని మరేయేమియుకాదు. ఈవిషయమై బహుశా
గుగ 1, 2, పట్టికలలో కనబరచియున్నాను. గరిసంకల్పరము
16 పీసములకు 6 పీసములవంట మాత్రము ఫలించినది. ఈసం
10 లేక 12 పీసములవంట యుండగలదు. ఇంకొకటి ధరలు
తగ్గుటకు మేతువులులేవు మధ్యపరకకాలు, బీహార్, కడ
మటిబంగళము, ఒరిస్సా, కడమటితీరము, విశాఖలోని కొం
కభాగము, ఉత్తరభాగము మొదలైన రాజ్యములు గల
భాగము నుండగలవు. గుజరాతు, రాజపుటానా, యునై
టెడుప్రావిన్సులకు గండముకల్పి పోవచ్చును. ఈ సంవత్స
రము రెండవతరగతి వర్షకాలము. గరిసంకల్పరము మూడవ
తరగతిలోనిది. 1910 సం॥ మొదటి తరగతిలోనిది. విశేష
ములు తెలియగోరువారు సరిచేయించినయెడల వ్రాయుటకు
వీలులేనిది తెలుపుటకు వీలుండగలగును.

బాల్ ప్రార్థనలో 4 నెలలపట్టిక వెలువడును.
ముప్పి సుబ్బయ్య,

కాకినాడ. పితామహ్ రాజాన్ కాలేజీ టీచరు.

WANTED

Immediately central agents Pay Rs. 100 to 200
Managers " 50 to 80
Canvassers " 30 to 40
Apply with one anna Postage stamp.
Central Agent: A. R. Sovda & Company,
Ludhiana, Panjab. Madras Branch.
1654 C/o Andhra Patrika.

నేషనలిస్టు పత్రిక.

ధరావత్తు రద్దుచేయుట.

ప్రభుత్వము వారి యుత్తరువు.

నేషనలిస్టు పత్రికా సంపాదకుల గుక్రియార్ గాడిచర్ల
వారిసర్వోత్తమ గావు వంతులు ఎం. ఏ. గారు ముక్తిముల
వ్రాయుచున్నారను:— నేను చెల్లించిన రూ 2,000 ల ధరా
వత్తును రద్దుచేయుచు ప్రభుత్వమువారు మున్నసాయంకాలము
6½ గంటలకు నామీద పాలించిన యుత్తరువు నిందు వెంట
తమకు బంపుచున్నాను. తాము సదరు యుత్తరువును తమకత్రి
కలో ప్రకటించి అవసరమైన సహాయము చేయవలెనని
యన్నాను.

ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువు.

(నఖలు)

వల్లిక దిపాబ్దుమె టు.

"నేషనలిస్టు" ముద్రాక్షరకాల సంవత్సరమున 1910
సం॥ ఇండియన్ ప్రెస్సు అక్ట 3 (1) క నెక్కు ప్రకారము
జి. వారిసర్వోత్తమ గావు గారు 1919 సం॥ ఫిబ్రవరి 17 వ
తేదీ చెన్నపురి యభ్యు (వెనీడెంటు) మేజిస్ట్రేటు కోరిన ప్రకా
రము రెండువేల రూపాయలు ధరావత్తు చెల్లించి కనుకను,
సదరు ముద్రాలయము "నేషనలిస్టు" అను వార్తా
పత్రికను ముద్రించుటకు ఉపయోగింపబడుచున్నదని సభా
యోజులగు గవర్నరుకు తెలియజేయుచుండువలెనని,

సదరు వార్తాపత్రిక ప్రకటించిన "The Cult of
the Bullet" అనువాదము (వ్యాసము క్రింద యుద్ధసారింప
బడినది) 1910 సం॥ ఇండియన్ ప్రెస్సు అక్ట 4 (1) (5) నెక్కు
నలో నుదహరింపబడిన విషయమునకు అన్వయింప గలదని
సభాయోజులగు గవర్నరు అభిప్రాయపడుచున్నందువలన,

1910 సం॥ ఇండియన్ ప్రెస్సు అక్ట 4 (1) క నెక్కును
ప్రకార మియబడిన అధికారము ప్రకారము సభాయోజు
లగు గవర్నరు "నేషనలిస్టు ముద్రాలయ" సంవత్సరమున
చెల్లించబడిన ధరావత్తు, 1919 సం॥ ఏప్రిలు 18-6 తేదీ
"నేషనలిస్టు" ప్రతులను చక్రవర్తిగారి స్వాధీనము చేయు
చున్నాడు.

(సభాయోజులగు గవర్నరు ఉత్తరువు ప్రకారము)

ఎన్. ఇ. మూర్తిరెడ్డిగారికి

అక్కింకుచీఫ్ సెక్రటరీ

ఉద్యమవందలకు 20 మార్చి 1919.

పోలీసు కోర్టు.

బ్రిటిషు ఇండియన్ ముద్రాలయము.

దండపాటి పిళ్ళగారి నేరము.

రావుసాహెబు డి. పద్మనాభ నాయుడుగారు, పెరం
బూరు కార్మిక సంఘమునకు సంబంధించిన దండపాటి పిళ్ళ
గారు, మార్చి నెల 6 - వ తేదీని ఎమ్మారు యుభ్య
వెనీడెంటు మేజిస్ట్రేటు గారి యెదుట హాజరై
తాము టి. వి. కల్యాణముందర మొదలయిన గానండి బ్రిటి
షు ఇండియన్ ముద్రాలయమును కొంటినియు, దాని నిక
ముందు గాంధీ ముద్రాలయమును పేరిటితో తమ స్వాధీనమున
నుండగలదని డిక్లరేషను పొందియుండెననియు, తరువాతి సం
గతి సంవత్సరముల విచారింపగా మేజిస్ట్రేటుగారియొద్ద పిళ్ళగారి
చ్చినది నిజముకాదని తేలుచున్నదనియు, వారిని ప్రావిన్సులు
చేయుటకు నమ్యములు జారీచేయగోరుచున్న నార్జిటువును
పోలీసుకోర్టులో దరఖాస్తును వెట్టి. మేజిస్ట్రేటు పద్మనాభ
నాయుడుగారి దరఖాస్తు సంగీకరించి దండపాటిపిళ్ళగారికి
నమ్యములను జారీచేసిరి. కేసు విచారణ బాల్ 16 తేదీని
జరుగగలదు.

మార్చి 28, 29 తేదీలలో తెజవాడలోని మొలకము
నాటక ప్రదర్శనాధనమున ఆంధ్రదేశ ప్రథమ సహకారసమా
వేశము జరుగును. మదరాసు హైకోర్టు న్యాయవాది వేమకర
పు రామచానుగారు అధ్యక్షత వహించెదరు. ప్రజల ఆర్థిక
సౌమ్యమును గురించి శిర్కానములు చర్చించబడును. రిజిస్ట్రా
రు అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారును సభకు విశ్వసనక. సభాక్షేప
ములు లందరును విచ్చేయ ప్రార్థించు.

ఆంధ్రపత్రిక

1919-వ సం. జూన్ 25-వ తేది

బుధవారము.

సంధినిబంధనలు:
జర్మనుల యంగీకారము

జర్మనులు సంధినిబంధనల కంగీకరించి తీరద రని, ప్రజ్ఞాతెల్ల రూపించియుండిరి. ప్రాన్సు రంగమునందు ఛాక్కు సేనానిహస్తములలో వారి కవజయము వాటిలియుండెను. ఇంకను కొంత కాలము సంగ్రామము జరిగినయడల, జర్మనుల సంపూర్ణావజయము తప్పక చేకూరెడిది. అవ సరముకొలదియు, జర్మనులు యుద్ధవిరామము గోరిరి. జర్మనుల వినాశము నాశించని, మిత్ర మండలియందు కొడబడెను. సంధిగుడిరెహ్ కల, జర్మనులు ద్రోహముగావించుకుండుటకు కట్టు దిట్టము తేర్పరుపబడెను. ఇంతలో జర్మనీయందు విప్లవము చెలరేగి, ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వము స్థాపితమయ్యెను. కాని అంతఃకలహము లగ్నమిందొ యు నింతవరకు పూర్తిగ నమసిపోలేదు. ఇట్టి దుస్థితిలో, జర్మనులొకవేళ దలపెట్టినను, తిరిగి సంగ్రామము కొనసాగించగలరనుట కల్ల. మిత్ర మండలి తగిన రక్షణోపాయముల నైకొనియే యున్నది. అమెరికను సైన్య మింకను తన ప్రతాప మును బాగుగ జూపియుండలేదు. ఇంతవరకు, అమెరికను సైనికు లలసట జెందియుండలేదు. బ్రిటీషుసామ్రాజ్య మసంఖ్యాకులగు సైనికులను సమకూర్చ గలుగును. మిత్రమండలితిరిగికోల్కొని తన శౌర్యతేజమును, మరియొకమారు ప్రసరింప జేయుటకు సంసిద్ధమైయున్నది. బ్రిటీషు నౌకా దళము, శత్రువులపై సముద్రనిరోధ మింకను కఠినముగ కొనసాగించుటకు తగినప్రయత్నముల గావించెను. ఇట్టిస్థితిలో జర్మనులెటుల సంధినిబంధనల నిరాకరింపగలుగుదురు?

అటులయినచో, కొంటు రాంట్జ్ గారు తాము సంధిపత్రముపై సంతకము జేయజాలమని బెద రించుటకు కఠంబేయని, కొందరడుగవచ్చును. సాధ్యమగుంతవరకు సంధినిబంధనల కాతీత్యము తగ్గి, కొంతవర కనుకూలముగు సౌకర్యముల బొందుటయే జర్మనుల ముఖ్యద్దేశము. అందు కొరకై యంతవరకును కాలయాపన జరిగెను. సంధినిబంధనల కంగీకరించెడి వేరొక పక్షముం డుట చేతనే, కొంటు రాంట్జ్ గారు తాము సంధి పత్రముపై సంతకము జేయజాలమని బెదరించిరి. తప్పని సరియగునపుడు, ఎద్దియో నొక పక్షము సంతకము జేసితిమనని, వారికి దెలిసియేయుండెను. కాని జర్మనుల కాలయాపనకు, మిత్రమండలి యవకాశ మి య లేదు. రాయబారములతో దీర్ఘ కాలము గడుపుటకు, వీలు కలిగింపలేదు. జర్మ నుల వినాశమును మిత్రమండలి కోరుట లేదని యంతకుమున్ను దెలిపితిమి. జర్మనులను వశ్యా త్రప్త పౌదయుల గావించి, వారికిగూడ సర్వ రాధివృద్ధి కవకాశముల నిచ్చుటయే మిత్రమండలి ముఖ్యద్దేశము. ఈ యుద్దేశము ప్రస్తుతముగు నటుల, సంధినిబంధనలను మిత్రమండలివారు కొంతవరకు మార్చిరి. ఈ మార్పులు, సంధి నిబంధనల ప్రధానోద్దేశమునకు భంగము కలిగిం చుటలేదు. నివరములలో మాత్రము కొంతవరకు

మార్పుగలిగెను. జర్మనులకుగూడ, నానాజాతుల సమ్మేళనమున స్థానమిచ్చుటకు, మిత్రమండలి యంగీకరించెను. కాని, యీస్థాన మెపు డొసగ బడనో, ఆగడుపు దినము మాత్రము నిర్ణయింప బడలేదు.

సంధిపత్రములోని వివరము లింకను యీ దేశమునకు జేరలేదు. లండనులో మాత్ర మిది ప్రచురింప బడినటుల రూటరు దెలుపుచున్నాడు. వాటిని సంతముగ వరిశీలించువరకు, ఏయే మార్పులు గావించబడెనో స్పష్టముగ దెలుపుటకు వీలులేదు. కాని, రై నునదియొక్క ఎడమభాగము నాక్రమింప వలె నను నిబంధన సంధిపత్రమున గాన్పించదని, రూటరు దెలుపుచున్నాడు. ఇంకను బట్టి, సంధినిబంధనలలోని, అనవసర కాతీత్యము తీసివేయబడెనని విశ్వసించవచ్చును. మిత్రమండలి విశాల భావముల కిది నిదర్శనమని ఎంచవచ్చును. జర్మనులు విజయులయినచో, ఎట్టి నిబంధనలను విధించి యుండెడివారో, బ్రెస్టులిటనున్న సంధి షరతులలోనే వెల్లడియయ్యెను. అందుచే, జర్మ నులు తమ యద్వైత రేఖకు సంతసింపవలసి యుండును గాని, వగవ బనిలేదు. జర్మను రాజ్యాంగ వేత్తలయినను, లోలోన సంతసించు చున్నటులనే ఎంచెదము. మిత్రమండలివారు, సంధి రాయబారములందు జూపిన దృఢనిశ్చ యము, వెంటనే యక్కరకు వచ్చెను. జర్మనులు వేరొకమార్గము లేదని యెంచి, సంధిపత్రముపై సంతకము బెట్టు నిశ్చయించిరని, బ్రిటీషు ప్రభు త్వమువారు దెలుపుచున్నారు. నేటిదినమే యీ కార్యము జరుగునని యూహింపబడినను, యింకను కొంతకాలము పట్టునని, తంతివార్తలు దెలుపు చున్నవి. జర్మను రాజ్యాంగమున జరిగిన మార్పులు గమనింప దగియున్నవి.

సంధి యక్కరలేదను వారు తొలగిపోయి, వలయు నని వారికి చోటిచ్చుచున్నారు. జర్మను మంత్రివర్గము రాజీనామా నొసగె ననియు, పీడ్ మెరు మంత్రివర్గము తాత్కాలికముగ వని జరుపు చున్నదనియు, నాస్కి, ప్రిట్, విస్సెల్, డేవిడ్, ఎజ్జెర్గరుగార్లు గూడి క్రొత్తమంత్రివర్గము నేర్ప రుతు రనియు, తెలుపబడెను క్రొత్తమంత్రివర్గమే సంధినిబంధనల కంగీకారము జూపి యుండవలెను. అఫ్ గనులు గూడ సంధి కొడబడుటచే, త్వరలో సంధి యుత్సవములు సామ్రాజ్యమం దంతటను జరుపబడుట నిశ్చయము. మద్రాసు రాష్ట్రము గూడ, ఈ యుత్సవములలో శక్తివంచన లేక పాల్గొన గలుగును. సంధి ముగియుటయు, నానా జాతుల సమ్మేళన మేర్పడుటయు, ప్రపంచచారి త్రమునందు నూతన శకారంభమునకు నూచనలు. సమ్మేళనానిబంధనలలో ననేక లోపము లున్నను, విశాల విశ్వమానవసోదరత్వమున కీనిబంధనలలో ప్రాతిపదిక మేర్పడియున్నది. నానాజాతుల సమ్మేళనమందు, హిందూదేశమునకు గూడ స్థాన మొసగబడుటచే, ప్రపంచసౌభాగ్యమును పెంపొం దించుటలో, హిందూదేశము గూడ పాల్గొనుట కర్హతగలిగి యున్నది. కాని, మానవకోటి యభి వృద్ధికై, హిందూదేశము తన ప్రస్తుతస్థితిలో సంపూర్ణశక్తిని వినియోగించజాలదు. హిందూ దేశము, అనువగు స్వవరిపాలనా స్వాతంత్ర్యము బొంది, స్వసామర్థ్యముపై నాధారపడగలిగినపుడే, తన యుత్కృష్ట ధర్మమును నెఱవేర్ప గలుగును.

శత్రువులు మొదలగు మారణ యంత్ర సాధనములు మాత్రమే అభ్యున్నతికి మార్గ మొ సగజాలవని, సంగ్రామము తేటపరచినది. కేవల ము పశుబలమే మూలధారమని నమ్మియుండిన, జర్మనీదేశము విచ్ఛిన్నమయ్యెను. ఐహిక సంపద

పై నాధారపడియుండిన పాశ్చాత్య ప్రపంచమా ధ్యాత్విక సంపదయే శాశ్వతముగ నిలచునని కను గొనగలిగెను. న్యాయధర్మ సూత్రములపై నా ధారపడని, ఏత్రుత్వాపనయు, చిరకాలము నిలువ జాలదని వరికింపగలిగెను. అయినను, సిద్ధాంత ములు గోచరించినంతమాత్రమున లాభముండదు. అవి కార్యరూపము దాల్చినపుడే, వాటి విలువ వెల్లడియగును. హిందూదేశ మనాదికాలము నుండియు, ఐహిక సౌఖ్యములు తీణభంగురము లనియు, శాశ్వతానందము బొందుటకే మానవు డెల్ల పును కృషిసలుపుచుండవలె ననియు, ఘం టావధముగ చాటుచుండెను. చిరకాలమునుండి యీ హిందూదేశము పారితంత్ర్య మనుభవించు చున్నను, దాని సందేశముమాత్ర మపుడపుడు పాశ్చాత్య ప్రపంచమునకు జేరుచునే యుండెను. కాని అది యంత వరకును చెవిటివానిముందర శంఖాదినటుల వరిణమించెను. నేటికది, కొంత వరకైనను, పాశ్చాత్యుల కనుభవములోనికి వచ్చు చున్నది. ఈసందేశము పాశ్చాత్య ప్రపంచపు దీపన ప్రవాహమునందు మార్పు గలిగింపవలసియున్నది. ఏతత్కార్య ఫలసిద్ధికై, హిందూదేశము నానా జాతులసమ్మేళనము మూలమునజేరి, తనయావచ్చ క్తిని ధారబోయవలసియున్నది. ఇందుకు హిందూ దేశము తగిన స్వవరిపాలనాస్వాతంత్ర్యము బడయ నవసర మనుట తేటతెల్లము. సంధిసాఫల్యము, భారత వర్షాభ్యుదయముపై నాధారపడి యుండు నని, దూరదృష్టిలో వరిశీలింప గలవా రెల్లరును గ్రహించనేర్తురు.

బందరు: నైజాము రాష్ట్రమునకు నౌకాస్థానము

పైశ్చీకతో, పింగళి వెంకయ్యగారిొక గ్రంథమును ప్రచురించిరి. ఈ గ్రంథమునందు, నైజాము రాష్ట్రమునకు రేవుపట్టణ మొకటి లే నందున, బందరును కువయ్యాగవడునని, గ్రంథ కర్త నిరూపించెను బందరుకును, నైజాము రాష్ట్రమునకును మధ్యనుండే ప్రదేశముగూడ, నిజాముగారికిచ్చివేయచో, హైదరాబాదు సంస్థానపు వర్తకము విరివిగ కొనసాగునని, వెంకయ్య గారి యుద్దేశము. కృష్ణాజిల్లాలోని భాగమునే గాక, వీలగుచో, ఉత్తరసర్కారులన్నియు హైద రాబాదు సంస్థానమున గలయుట భావ్యమని, వీరు దలచుచున్నారు. ఇందలి సాధ్యాసాధ్యత లెటులున్నను, ప్రధాన విషయ మొక్కదానిని వెంకయ్యగారు మరచినటుల దోచుచున్నది. స్వవరిపాలనా విధాన మీదేశమున పెట్టబడ నున్నపుడు, ఏమార్పయినను ప్రజేచ్ఛపై నాధార పడి యుండవలెను. స్వయంనిర్ణయాధికార మత్యవ సరమని భారతీయు లి పు డు గోరుచున్నారు. నూతనరాష్ట్ర నిర్మాణమునకు, ప్రజ లంగీకరించిన పిమ్మటనే, ప్రభుత్వమువారు గడంగవలయునని, మాంటాగూగారు దెలిపియుండిరి. సంస్కరణపు చట్టములోనిట్టి ఏర్పాటు సూచించబడి యున్నది. వెంకయ్యగారు గోరెడి మార్పు సామాన్య మయినది గాదు. బ్రిటీషు వరిపాలనకు చిరకాల ములనాటుపడి యున్న కృష్ణామండలవాసులు గాని, ఉత్తరసర్కారులవారు గాని, వెనుకబడి యున్న నిజామురాష్ట్రములందు జేరుట కంగీకరించెద రని దలపజాలము. స్వవరిపాలనావిధానము త్వరలో ప్రవేశపెట్టబడునని నిశ్చయమై, దేశమున కవసర మగు స్వవరిపాలనావిధానమును సంపాదించుటకు డాక్టరు పట్టాభి శీతారామయ్యగారి ధిక్కరముకు లోనై బందరునుండి ఆంగ్ల దేశమునకు రాయ బారులుగ వెడలనున్న నీ సమయమున, బందరు

శ్రీభగవత్ శ్రవణోద్దేశము:— ఈ సభవారి యదగలక్రింద తియ్యబడిన పాఠములు భవనమునందు శ్రీమాన్ పండిత టి. లక్ష్మణాచార్యులవారు 27-వ తేదీ శుక్రవారము సాయంకాలము 6 గంటలకు 'సంపాతినమాగమము' ను 28-వ తేదీ శనివారము సాయం 5 గంటలకు 'సముద్రలంఘనము'ను 29-వ తేదీ ఆదివారము సాయం 4 గంటలకు 'అంగుళీయక ప్రదానము'ను హరికథా కాలక్షేపముగా వింపబడును. భగవద్గీతలోని 33, 34, 35 ఉపశ్లోకములు అత్యుపయోగము కలిగినవిగాను ప్రవచనము చేయబడును. తిరుప్పావీ ఆశ్వాసలవల్ల అగ్రంభవదిన ఆమలవాదిపిరాన్ అనుభగవద్విషయము ప్రతిబుధు, గురు వారములలో సాయం 6 గంటలకు వ్యాఖ్యాన సహితముగా పఠనమింపబడును.

విశేష తంత్రీవార్తలు

(రైటరు ఏ జెస్సీ)

సంధిసభావిశేషములు

రృషి

జరనీ సంధి కంగీకరించుట

25-వ తేదివరకు సాధ్యముకాదు.

ప్ర్యాగ్, జూన్ 23:— గాత్రీ 8-5 గం:— సంధి కల్పమున సంతకము చేయుట కధికారమియ్యబడిన రాయబారులు వందలకొలదినున్నారు. వారి అధికారచిహ్నములను పరీక్షించు టావశ్యకము. అందులకు చాలాకాలమువట్టును గాన జూన్ 25వ తేదిలోగా సంధి కల్పమున సంతకములు జరుగుట పొసగుతుండవచ్చునని అధికారులు ప్రకటించిరి.

సంధివరకులను పూర్తిగా ప్రకటించుట.

లండన్, జూన్ 20:— సంధి వరకులన్నియు ప్రకటించబడినవి. మొత్తమున గాత్రీకులమున 417 ప్రకటించబడినవి. అంగ్ల శత్రుబాహుళ్యమును ముడిపెట్టినది. రైతు ఎడమభాగమునందు కొంతభాగమును సైనికాధికారు లాక్రమించుటకు గూర్చి జేయబడిన ఏర్పాటు ఆంధ్రవేర్పబడలేదు.

జర్మనులనుండి సంతకమువారి తీర్మానము.

ప్ర్యాగ్, జూన్ 20:— సేనానా ఏజెన్సీవారిట్లు చెప్పినట్లుగా— హైదర్ అలీగఢ్ నుండి మంత్రివర్గమున సంతకము చేయుటకు ప్రతిపాదన 7 గురున అనుకూలముగ తిరుగు అభిప్రాయముల నిచ్చిరి తెలియుచున్నది. హైదర్ నోస్కీ, హైదర్ బద్లీ బద్లీగారు అనుకూలముగ నున్నారు. హైదర్ అలీగఢ్ నుండి రాజనామా నిచ్చిరి. హైదర్ అలీగఢ్ నుండి స్థానమున హైదర్ నోస్కీగా రాకమించెద రని తెలుపబడుచున్నది.

వార్తా ప్రతికల వైఖరి.

“సంతకము చేయుట” దశని ప్రాంతభాగమున జయింతు ప్రతికల కేసులనుగ నోకవ్యాసమును ప్రాసేదిగాని స్థితి గతులు చాల విపరీతముగ నున్నవనియు సంతకము చేయనిరాక రిందునెడల ఫలితము ధియంకలముగ నుండగల దనియు సంగీకరించినది.

రాజనామా సమస్య

మొదట తంత్రీవార్త:— జర్మను మంత్రివర్గము రాజనామా సేసిగినది.

తాత్కాలిక కార్యక్రమము

క్రొత్త మంత్రివర్గ:— మేర్మను వరకున పీఠ్యన మంత్రివర్గమువారు తాత్కాలికముగ రాజ్యాంగ వ్యవహారములను ప్రాచుర్యమున నిర్వహించు సందేశమును బట్టి తెలియుచున్నది.

ప్రత్యక్షకారణము

మొదట సందేశము:— మంత్రివర్గమువారి రాజనామావలన సంధివరకు లంగీకరింపబడవచ్చునని విశ్వసించబడుచున్నది. అంగ్లరంగీకరణకు సమాజమున సంధి సంగీకరించువారి సంఖ్య హెచ్చున నందుటయే మంత్రివర్గము వారు రాజనామా నిచ్చుటకు ప్రత్యక్షకారణము. హైదర్ నోస్కీ, స్క్రియేట్, విస్సెలు, డేవీడ్, ఎర్స్టెన్ బర్గారు క్రొత్త మంత్రివర్గమున ప్రవేశించుట తెలియుచున్నది. హైదర్ అలీగఢ్, కాంట్రాబ్రాబ్, బాల్టా, హైదర్ నోస్కీ, హైదర్ బద్లీ బద్లీగారు రాజనామాలు సునిశ్చితములని తెలుపబడుచున్నది.

మంత్రివర్గమువారి తీర్మానము.

మొదట తంత్రీవార్త:— మంత్రివర్గమువారి ఎక్కువ మంది సంతకములు చేయుట కనుకూలముగ నున్నారని తెలియుచున్నది. కాని మరియొక అధికార సంబంధ వాక్యమునుబట్టి, మంత్రివర్గమువారు మిత్రమండలి ప్రత్యక్షతరమున ప్రధానాధికారులతో కలసి చాల సేపు ఆలోచించి మరలను మరలనుగ నున్నవని తెలుపబడుచున్నది. కట్టకడపటి తీర్మానమేదియో నేడు నిశ్చయంబుదును.

పారిశ్రామిక కార్యక్రమ వైఖరి.

దాండ్ల తంత్రీవార్త:— పారిశ్రామిక కార్యక్రమ సభవారు హెచ్చుచుండి సమాజము మిత్రమండలివారు కట్టకు ప్రత్యక్షకారణముగా కేగకుండ జర్మనీ సైనిక బాటలు మిత్రమండలివారిని నిరోధించుటకు తాముదలును సమృద్ధి కలయునని తీర్మానించుకొనిరి.

మేమెలుపిటి.

మేమెలుపిట్ల నుండు సైనికాధికారులు సమాజమున కనుకూల పాటి ఫీరంగుల వాడు త్రవరచిరి.

ఇటీవలి సమాచారము.

మొదట సందేశము:— సగరము దంతులు అన్ని విధములగు వదంతులను విశేషముగ వ్యాపించుచున్నది. మంత్రివర్గమువారు దయమెల్ల మంతనమందుండిరి. మరల బుధావార్త ముగూడ సమాజమున మంత్రివర్గములో వెళ్ళుటకు నంది సంతకములు చేయుట కనుకూలముగ నున్నారని ఇప్పటికి తెలియబడినది.

కత్తులతీర్మానములు.

వివిధకక్షలు దివమెల్ల సభల నొనరించినవి. సెంట్రల్ కక్షలో అయిదువంతులలో, వాలంటరీల మంచి సంతకము చేయుట కనుకూలముగ నుండిరి. కాని యుద్ధ భాగ్యము కొన్నిటిని గూర్చి మాత్రము వారుపూర్తిగ సంగీకరింపలేదు. నేమనగా కత్తుల రందలాను సంధిని నిరాకరింపవలసిన దని తీర్మానించినది. డెమాండ్రాట్ల కత్తుల ఎక్కువమంది సంతకములు చేయుటవలన అభిప్రాయమిచ్చిరి.

కోలోనుగ కట్టు సంతకములు చేయుట కనుకూలముగ నభిప్రాయ మిచ్చుచున్న దని కోలోనునుండి సందేశము వచ్చినది.

ఎస్సెనుకమూర్తినిష్ఠులు.

ఎస్సెను తంత్రీవార్తను బట్టి సోవియట్లు ప్రభుత్వమును ప్రకటించవలయునని ఉద్దేశముతో కమ్యూనిష్టుల మర ఫీరంగులనాయకత్వమున హైదర్ బద్లీ, మైత్రేయ సగరములను పట్టుకొనవలెనని రని తెలియుచున్నది.

యావారు ప్రాంతము.

యావారు ప్రాంతమున కొంతమంది ప్రభుత్వమువారివై యిరుగుబడుటకు ప్రయత్నించి విఫలమైరి. ప్రభుత్వము వారి నేకమంది సైనికులనునటి కంపుచున్నారు.

రంగునూలో ఉల్లివము

సంధి పత్రమున సంతకములు జరిగె నువార్త 24 వ తేది నుభావార్త సమయమున రంగున పాఠకులకు తెలియ నచ్చెను. వారందరిని నిశ్చయమనితలంపిరి. వెంటనే కేఫ్ డ్రెస్ లో గంటలు ప్రాసేగెను. డెమోస్టోను బాలికాపాఠశాలలో మతోపన్యాసము లీయబడినది. ఈ పాఠశాలలను మరకొన్ని పాఠశాలలను యూసి నేయబడినది. అనేక ప్రదేశములందు జెండా లెత్తబడినది.

జర్మనీ కావారము.

లండన్, జూన్ 20:— కాలకుమితి అతిక్రమించు వరకును నిరభ్యంతరముగ జర్మనీ కావారసానుగులను ఎప్పటి వలెనే పంపుచుండవలసినదని ఉత్తమపు లీయబడిన దని ప్రకటించబడినది.

జర్మనీలో వర్తకము.

ప్ర్యాగ్, జూన్ 19:— రమప్రజలు జర్మనీలో వర్తక వ్యాపారముల సేవనియకొన గచ్చుననియో కూడదనియో మిత్రమండలిలోని ప్రతిదేశములవారును ప్రత్యేకముగ నిర్ణయించు కొనదగునని ఆర్థికసభవారు నిశ్చయించిరి.

ఎస్సోనియాయుధము

ప్రాచుర్యము, జూన్ 20:— (రాష్ట్రాభిమాన) పట్టు కొనుదీసినది ఎస్సోనియా ప్రకటనము తెలియబడుచున్నది.

ప్రాసే

మరాఠు గనివనివారులు.

ప్ర్యాగ్, జూన్ 20:— పానడి కేలే గనివనివారులు మరల పనినారంభించిరి.

మరాఠు రాయబారులు.

ప్ర్యాగ్, జూన్ 20:— సేనాధ్య ఏజెన్సీవారిట్లు తెలియ బరచుచున్నది.— బ్రెస్లెన్, రయోడి జనీరోల

యందలి తాత్కాలిక రాయబారుల (కేగేమను) నా ముఖ్య రాయబారుల (ఎంబెసీ) స్థితికి హెచ్చించవలయు ననుచు (ఫిండి ఫేంబరూ హాక విజ్ఞాన కానించె.

ఇంగ్లాండు

వైమానికులను గౌరవించుట.

లండన్, జూన్ 20:— డెయిలీ మెయిలు వర్తమా వారు కెప్టెన్ ఆల్బాన్, కెప్టెన్ టెంటు ప్రామాగర్ల కాతీధ్య మొనగి, వారికి 10000 పౌనుల బహుమాన మిచ్చిరి. జార్జి చక్రవర్తి గారు ఆనమమున వారిరువురకున ఓ. బి. ఐ. విరుద ముల నిచ్చిరిని విస్తృత చర్చలుగారు చెప్పిరి. అచ్చటివారి సంతోషభవముల నింగి చుట్టెను.

చీనా సావికాధికారి

బొలన్, జూన్ 18:— చీనా సేన అడ్మిరల్ వూగారు నేటి ఉదయము జలాంతర్గామి స్టేషనున, వైమానిక స్థానమున “ప్రావిన్స్” యుద్ధ నౌక ను పరీక్షించిరి. పిమ్మట వారు మార్చలీనున కేగిరి. అచటనుండి ఆంగ్లేరీనానౌకలో చీనాకు బయలుదేరదట.

ఇటలీ

ఇటలీ రాజకీయవిషయస్థితి.

ప్ర్యాగ్, జూన్ 20:— విశేష విధానమున రహస్యముగ గాక బహిరంగముగ విచారించవలయునని రాజ్యాంగ సభవారు కోరుటవలన ఇటలీయంత్రివర్గమువారు రాజనామాలు నిచ్చి రని తెలియుచున్నది.

డిలూనుగారి అభిప్రాయములు

ప్ర్యాగ్ నుండి డెయిలీ కెల్లిగ్రాఫు ప్రతికల కంటి నిచ్చుచు దాక్తురు డిలూనుగారు ఇటలీయంత్రివర్గ మేల రాజనామా నిచ్చిరియు తెలియబరచిరి. ఇటలీ శత్రుసహసముతో నిండియున్నది. ఇదివర కెన్నడు లేని సైనికార్థిక రాజకీయ వైమమ్యము కలుగింపినది. అతివాదులు కన్నెరేటులు, ఇండి పెండెంటులు ననుపేటలతో రెండుకక్షలుగ చీలిరి. అందు కన్నెరేటులలో చాలమంది విప్లవకారులు. వారు యుద్ధములో ప్రవేశించవల దనిరి. ఇప్పుడు ప్రస్తుత ప్రభుత్వమున తొలగించి కమ్యూనిష్టు ప్రభుత్వమున (రివల్యూ) వెలకొల్ప జూచుచున్నారు. రెండవ కక్ష వారు ఇండి పెండెంటులు యుద్ధములో ప్రవేశించుటకు సమ్మతించిరిగాని ఫలితములు బాగు లేవను చున్నారు. జీవితవ్యయ మర్యధికముగ హెచ్చి పోవుట కనుకూలమని తెలుపుచు వారు సమ్మతకట్టిరి. కాని కన్నెరేటుల సమ్మతిట్లుల కంకరాయము గల్పించవలయునని వారి యుద్దేశ్య మైనట్లు తోచుచున్నది. జాతీయవాదులును, సైనికవత్తువాదులును అతివాదుల నెదిరించుచు సంధి సభలో ఇటలీ సమస్యలు బాగుగ రిక్కింపబడవలెనట కోపముగ నున్నారు. ఈ విశోధకత్వవారి నడుమ గవర్న మెంటువారు చిక్కిపోయిరి.

అర్లందోగారి పరాజయము.

రహస్యసమాజమును గూర్చి సిగ్గుచు అర్లందోగారు తెచ్చిన యావపాదన మోడిపోవుటయే మంత్రివర్గమువారి రాజనామాకు కారణము. ఈ తీర్మానమున కనుకూలము 78 గురు ప్రతిపాదకులు 259 గురు.

బెలియము

ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు.

బెలియమున సందర్శించుట.

బ్రెస్లెన్, జూన్ 20:— ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారి యుగమాసార్థము సభాభవనము పూర్తిగ ఆలంకరింపబడినది. వారు కనుకూలముగా సభ ఆంక రు నిండిపోయెను. విల్సను సతిగారు రాజిగారితో కలసి మొదట విచ్చేసిరి. పిమ్మట చూవరుగారు వచ్చిరి. ఆ వెనుక ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారును ఆల్బర్ట్ కాజాగారును విచ్చేసిరి. వారందరి రాకకును సభ్యుల లక్ష్యంతో మోదమును తెలిపిరి. రాజ్యాంగ సభాధ్యక్షుడు ఆతిథుల వాదించి విల్సను సభాపతిగారిని విశేషముగ ప్రశంసించిరి. విశేషమంత్రి ఎం. హైమానుగారు బెలియము యుద్ధనం వెంక భాధపడి నదియు, ఎంకసహాయ మొనరించినదియు, ఇతముల కేమి అభిలషించుచున్నదియు తెలియబరచి ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారి యుదారాశయములన ప్రశంసించిరి.

55, ఆచార్యకాశీధి, మదరాసు.

స్వర్ణవర్ణస్వామిబృందావనము

శ్రీరంగమన కనబడుట

మధ్యమతము వారికి ముఖ్యతము

మ. వేదమునాది కేవలీరావుగారు

తరచువెళ్ళి మన శ్రీరంగమనందు దక్షిణ చిత్రపీఠమునందు చెండ్లకీరము పురపాలకసంఘమునా రోజు బాలికా పాఠశాలనా కట్టించుటకు ప్రయత్నమునూర్తమొకరినకు శ్రద్ధించి పగా నచట నొక బృందావనము కనబడినది. అది కల్యాణము. ఆపురమున కల్యాణపురమునందు నిర్మించబడినది. శ్రీ కృష్ణ హయగ్రీవ లక్ష్మీస్వామి దేవుల విగ్రహములు ను స్వర్ణవర్ణస్వామి విగ్రహమును బహువైపులనుంచి చూడబడినవి. పో. ఫె. నె. ఎస్. ఎస్. వ్యాపారాపుగారు రచనా దిగా ప్రయత్నించి ఆ ప్రదేశమున పురపాలకసంఘము వారి యొద్దనుండి వకపరుచుకొని ఆ స్వామిచిత్రమును తెలిసి కొనుటకు మహాధీశులకు ప్రాయశ్చయము చేయవలసిందిగా కోరబడినది. వారి కృషివలన స్వర్ణవర్ణస్వామిల చిత్రమును రాగి కాసములను మున్నగు వాహనములను బట్టి మహాధీశులకు తెలియజేసిరి. మైసూరురాష్ట్రము నందలి మూల బొగగ మతమును పేరుగల మధ్యమతమునకు చేరిన వ్యాసులలో స్వర్ణవర్ణ స్వామియైన వారొకరు, వీరు శ్రీ. కృ. 1288-వ సంవత్సరమున శ్రీరంగమనకు సమీపమున సంచారము చేయుచుండిరి. వీరికి శ్రీరంగవర్ణస్వామి సేవయందు దీర్ఘమగు నాసక్తి కలిగియుండుటచే వీరు శ్రీరంగమనందు వెళ్ళుచున్నప్పుడు నిశ్చయించిరి. సందేహపురమున తుంగభద్రా విజయనగరము రాజులలో విగ్రహా వాక్ష మహారాజున వారొకరు శ్రీమదు రి మునోయంబు త్రూరు సేలముల్లాలలో నుత్తేరితిమిదలగు వెంకటేశ, విండేశమంగళములను మరికొకరినగ్రహములను స్వర్ణవర్ణస్వామిలవారికి వాగ్దేవతగా నిర్ణయించిరి. పిమ్మట వ్యాసులవారు శ్రీరంగమనందో సమీప గ్రామమునందో మిక్కిలి ముగ్ధుడనగు యొక బాలునిచూచి వానిని తమకు కిమ్మనిగా కొనిపించిన వాని పోషణభారమును వహించెదమని యాబాలుని కండ్ల నడుగగ నడిచా బాలుని వారివలనచేయుట కంగీకరించెను. స్వామిలవారు రాబాలుని ఐహాంధీతుని గా విం చిరి. పిమ్మట తాము నిద్రించుచు నపుడతనికి మహాధీశులగునాడ నొసంగిరి. ఆబాలుడు మూల బొగల మతమును మహాధీశుల ప్రేమప్రసాదరాజస్వామి, సాక్షాత్తు ధృవుడే ప్రసాద రాజస్వామిగా నుభవించెనని మధ్యమతమువారందరును విశ్వసించుచున్నారు. శ్రీపాదరాజస్వామి శ్రీరంగము నందున్నప్పుడు సర్వజనులను వాని మహాయోగియని అతిథిక్తితో సేవించుచుండిరి. విజయనగరమున స్థానాధీశులలో నొకరగు వీరవరసింహ మహారాజునకు కుటుంబాధిపతిగా శ్రీపాద రాజస్వామిలవారు తమ తిలక్చిత్రము నావ్యాధిని కుడిచిరి. అందుల కా మహారాజు కృతజ్ఞతా పూర్వకముగ తనం బ్రసాదస్వమును స్వామిలవారికి సమర్పించెను గాని వారారాజ్యభారమును వహించ నంగీకరింపక మహారాజు బల వింతలను కొన్ని వార్షికములను వాగ్దేవతలను మాత్ర మంగీకరించి రగి వతమునందు భద్రపరచబడిన రాగి కాసములలను సమస్త మగుచున్నది. అతిశయముననే శ్రీపాదరాజస్వామి తమగురువులగు స్వర్ణవర్ణస్వామికి శ్రీరంగమనందు సప్త ప్రాకర మధ్యమున దక్షిణచిత్ర పీఠమునందు మహాబృందావనమును కట్టించగలిగిరి. దక్షిణసీమనూ స్థానమునందలి శేవాలయము లందలి విగ్రహముల దేవీయను గూడ పరివరమునం దిబ్బంబా కనబానందలి విగ్రహముల కీడుగావు. ఇట్టిచరణల బృందావనము 600 ఏండ్లుమాపుల కగోచరమై భూగర్భమున నడిగి యుండి నేటికి క్రమస్థాన యనుని ప్రేరణ కల న మరల బహిర్గతము చేయబడినది. గాని నిట్టి పవిత్ర ప్రదేశమున కావాడ చలని న బాధ్యత దోషమునకును ప్రబలము ముఖ్యముగా వర్ణవర్ణము ముగి ముగించుచు కీరంగము తిరుమలపల్లి బాధ్యతలగు మధ్య లక్ష్మణ భక్తికీర్తులై యున్నాడు. ఇటీవలే మధ్య పుణ్యవాచన తంత్రాభిషేక మహాభిషేకములగు కర్మలను విధ్యక్షముగ క్రమముగ జరుపబడినది. 1500 మందికి అన్న భోజము చేయబడినది. ఇట్లు బృందావనమునకు మహావైభవముతో సూర్యోపు జరిగింపబడినది. పిమ్మట పండితులు స్వర్ణవర్ణ శ్రీపాద రాజస్వామిల వారలను గూర్చి యుపన్యసించి రని యొకరు సీమనూ పరిగెళు ప్రాసరి.

గుండుకొలను వార్తలు:— ఏలూరు తాలూకా గుండుకొలను శ్రీ కృష్ణ వరదమందిరమున కీర్తిశేషములను రావు బహద్దూరు కందుకూరి వీరేశలింగమవంతులుగారి పురణమునకు విచారము తెలుపుటకు గ్రామస్థులు 20-6-19 తేది సభ గా విం చిరి. అందు వంతులుగారి భాషా సేవయు, సంఘ సేవయు మొదలైన గుణగణముల వర్ణించి వారి కమాజమునకు ఇం దు మూలముగా మా సానుభూతి తెలుపుచున్నాము. ఆరొజు ననే మా గ్రామవాస్తవ్యులయిన గాడె గో. పాల రావు గారు మా వరదమందిరమునకు అంత్యంకితయతో రు 10-0-0 లు కిమ్మకుగల పుస్తకములు భర్తము చేసిరి కాన వారికి మా కృతజ్ఞతా తెలుపుచున్నాము. — సహాయకార్యదర్శి

మోగ్రామము సభలు:— రాజోలు తాలూకా మోగ్రామములోని “శ్రీవీరేశలింగ పుస్తకభాండాగారము” పక్షమున యీ నెల 19-వ తేది గురువారము మధ్యాహ్నము 5 గంటలకు బూతుగుల పూర్ణాష్టమికిగారి యాధీశులైన పారసభ యొజ్జి జరిగినది. సభకు రమారమి 200 మంది పురపాలకులును, తదితరులును విచ్చేసిరి. ఆధ్యక్షులు తమ మృదుమధుర శైలితో “పుస్తకభాండాగారములు, వాని యావశ్యకత”ను గూర్చి గంభీరశాస్త్రాన ముసంగిరి. బి. యస్. వి. షేక్స్పీర్ వాడుకగా “భక్తి” ని గురించియు, మండెం గారి భూమిభాగ “హిందూమతము, విశ్వమతము” అతి విషయమును గురించియు, గోపరాజు వెంకటాచలపతిరావుగారు “హిందూమతము, కులభేదములు, ఇతర మతములలో సంబంధము” అను విషయమును గురించియు, “విశ్వమతము”ను గురించియు యుపన్యసించిరి. ఆధ్యక్షుల అంత్యోపన్యాసము కర్పాతి రాత్రి 8 గంటలకు వందనములతో సభ ముగిసి నది. — కానకంకరశర్మ.

Vitafer

The Greatest of all Tonic Foods

is a nerve food which may be taken absolutely without risk of overstimulation or reaction, and with entire medical approval, because it rebuilds natural forces and replaces the daily expenditure of nervous energy.

4-oz. 8-oz.
Re. 1-12, Rs. 3-12.

Obtainable from Spencers, Madras and Branches.

మా తేలుమందు అన్ని మందుల కంటె మిక్కిలి చురుకుగా పనిచేయును. నెల 0-8-0. కుట్టినచోట కొంచెము మందుపోసిన బాధ మాయమగును. తేలుకాటువలన అపాయములేదు గాని విశేష బాధ గలదు. తేలుకాటువలన విషము వెల్లురులో ప్రవేశించదు. మందు చెడకుండ రబ్బరు బిర వాగల సీసాతో పోయబడినది. — మృతంజనం దిహా, 6, తిరువెళ్ళిపల్లి, మద్రాసు.

కీర్తిశేషములను గోపాలకృష్ణ గోకలేశ్వరి చక్కని రంగుల చిత్ర పటము

ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0.

వి. సి. శర్మ (ప్రత్యేకము). ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము, పోస్టు బాక్సు 212 మదరాసు.

ఆంధ్రోద్యమము.

మొదటి మైదాంద్ర మహాజనసభలయందో సన్మాన సంఘాధ్యక్షులు, సభాధ్యక్షులు, యావశ్యానములు, వారి శిల్పపటములు, సభా కార్యములనుగలవు.

నెల దుప్ప 1-8-0. పోస్టుచేతము. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కా కార్యాలయము, 7, తిరువెళ్ళిపల్లి, మదరాసు.

A Levee at Council Hall. Birthday Honours Presented.
POONA, June 24.
H. E. Sir George Lloyd held a levee at the Council Hall this evening at which a large gathering of official and non-official European and Indian gentlemen were present. Sir George Lloyd entered the hall preceded by his full staff and took his stand on carpet of gold thread work set at the right centre. Here the presentations were made. In the galleries above there were a number of ladies including Lady Lloyd who were able to have a good view of the ceremony. During the evening His Excellency presented C. I. E. to Mr. J. Ghosal, C. B. E. to Mr. Mountfort and M. B. I. to Rao Bahadur Ranga Govind, Naik to Mr. F. C. H. Brierley and to Miss A. E. Whitcombe. A number of police medals and sanads were also presented by Sir George Lloyd to the recipients of Birthday Honours. Salutes of 17 guns were fired both to announce the arrival at and the departure from the Council Hall of the Governor.

Imperial System of Defence. Mr. Hughes Speech.
LONDON, June 20.
Speaking at a farewell luncheon given by the British Empire League in London, Mr. Hughes emphasised the necessity of depending on the British navy for the defence of the Empire rather than upon the League of Nations. He declared that material ties of the Empire were trade and defence, and unless there was an imperial system of defence the Empire was but a fabric of a dream. He welcomed the League of Nations, but if the Empire was suddenly and unexpendedly attacked the League would only put the machinery in motion after a prolonged discussion of merits and differences. Meanwhile where would we be? He enjoined the people not to abandon the substance for the shadow. People who talked most about Internationalism to-day were Bolsheviks whose way to settle the disputes was with the sword. If the League of Nations meant power of the League to control the movements of the British Navy when the Empire required aid then that was the beginning of the end of the Empire.

Rise in Price of Milk. Due to Prolonged Drought.
LONDON, June 20.
Orders have been issued by the food controller to raise the price of the milk by four pence per gallon in July and continue rationing of meat sugar and butter. Prolonged drought is responsible for orders regarding milk and meat.

Employment Donation. Comparative Decline.
LONDON, June 20.
There were 710,800 people drawing unemployment donation on 7th June compared with 850,000 on 31st May. The decline is attributed to the general improvement in Labour Market and stricter investigation of cases by the authorities.

Aeroplane Linen. Purchase by London Merchant.
LONDON, June 20.
Purchase by a London merchant, Mr. Leonard Martin of forty million yards of aeroplane linen for four millions sterling has caused sensation. The purchaser in an interview said he intended to dispose the material at a price which would cause perturbation not only among Belfast linen manufacturers but in Manchester cotton market because he would try to sell the material at the price of cotton.

The Cotton Conference. No Settlement Reached.
LONDON, June 20.
The cotton conference at Manchester has failed to arrive at a settlement. Operatives' notices to cease work terminate to-morrow and half a million are affected.

Bishopric of Oxford.
Rev. Bishop Southwark, is appointed to the Bishopric of Oxford.

LONDON, June 19.
The war office announces that between the date of armistice and the noon on June 16th 108644 officers and 2779707 men were demobilised or discharged as medically unfit for service, men are now streaming away at the rate of 40000 a week, and if peace is signed this number will gradually increase. It will then be possible to reduce almost immediately the Rhine army from ten to six divisions, and when there is evidence of peace being carried out effectively, this army can be reduced still further. On assumption that peace is signed in June, it is still hoped that all men who joined in 1915 and 1916 will be repatriated for release by the end of July, except those serving in India who will be released as expeditiously as possible. So far as 300,000 Derby men now serving are concerned, it is hoped to release them according to month they joined. Meantime no Derby man who joined for continuous service during January, February and March 1916, will be sent on draft to East, and when choice within the unit ordered to provide drafts for foreign service lies between men who have been abroad and men who have not, the latter are now invariably chosen. It is also contemplated to exempt from service abroad all men within a few months of thirtyseven years of age.

LONDON, June 20.
BERNE, June 18th.—It is announced that in view of the possibility of disturbances in Germany, during the period in which Germany must accept or refuse the peace terms, and in order to obviate the danger of great masses of people flocking from Germany into Switzerland, the Federal Council has placed a large force of troops on war footing to Guard the northern frontier.

Signing of Peace.

Authoritative Statement.

LONDON, June 23.—8-5 P. M.

PARIS.—It is authoritatively stated that the signature of the Peace Treaty may not be possible by the 25th June, owing to the necessity of examining the credentials of hundreds of signing plenipotentiaries.

LONDON, June 21.—8-55 P. M.

BERLIN.—A message from Weimar states that, the National Assembly by 237 votes to 138 passed a resolution agreeing to sign the treaty.

LONDON, June 22.—6-20 P. M.

AMSTERDAM.—A message from Weimar states that speaking in the national assembly, Herr Bauer declared that the Government had decided to sign the peace treaty, provided it was ratified by the National Assembly.

Decisive Factor in Voting.

Working Classes Favour Signing.

LONDON, June 20.

BERLIN.—Test votes among parties in Weimar already show that peace terms will infallibly be accepted. The decisive factor is voting of the majority Socialists which have given a considerable majority for signing, thus leaving no doubt that the working classes are soundly in favour of signing.

Federal State Committee.

The papers state that at yesterday's meeting of Federal State Committee, the representative of Prussia declared for rejection and the representatives of Saxony declared for acceptance, while the representatives of Bavaria were divided.

Downfall of Herr Scheidemann.

Satisfaction in Conference Circles.

LONDON, June 20.

The downfall of Herr Scheidemann has caused satisfaction in Conference Circles, as it is believed it assures the signing of peace of which Herr Scheidemann was the chief opponent.

Text of the Treaty Published.

LONDON, June 20.

The text of the Peace Treaty is published. It consists of 417 quarto pages, printed in French and English. It does not include the Convention relating to the Military occupation of the left bank of the Rhine.

German Cabinet's Decision.

Herr Schiedemann Resigns.

PARIS.—The Havas Agency states:—Herr Schiedemann's Cabinet voted, eight to seven, against the signature of the treaty, Herr Noske and Herr Erzberger being in favour of acceptance. Herr Schiedemann resigned. It is said that Herr Noske will succeed Herr Schiedemann.

Newspaper Attitude.

"Don't Sign" is the cry of a strong article in the "Frankfurter Zeitung", which concluded, however, by emphasising the hopelessness of the situation and the terrible consequences of the refusal to sign.

Resignation Announced.

AMSTERDAM.—A telegram from Weimar states that the German Cabinet has resigned.

Scheidemann Cabinet to Carry on

Provisionally.

COPENHAGEN.—According to a Weimar message, the Scheidemann Cabinet is carrying on provisionally, pending the formation of a new Cabinet.

Direct Cause.

BERLIN.—A telegram from Weimar states that it is confidently expected that the retirement of the Cabinet will result in the signing of the Peace terms. The resignation was directly due to the fact that a clear majority was obtained for the signature at the inter-party meeting. Herr Noske, Schmidt, Wissel, David and Erzberger are expected to enter the new Cabinet. The resignations of Herr Scheidemann, Count Brockdorff Rantzau, Herr Giesberts and Herr Landsberg are regarded as definitive.

The Cabinet's Decision.

BERLIN.—A telegram from Weimar states that the majority of the National Assembly favour signing the peace, but according to a semi-official statement the Cabinet, after several hours discussion of the Entente's reply in conjunction with the Peace Delegates, remained of opinion that the terms were intolerable. The final decision will be taken to-day.

Industrial Workers Attitude.

BERLIN.—A telegram from Danzig states that the Industrial Workers Council, at a mass meeting, resolved on a general strike in the event of armed action by the military castes against the "Entente" advance into West Prussia.

Position at Memel.

The Military authorities at Memel have mounted howitzers facing the sea.

The Latest News.

A Weimar message states that the city is prey to rumours of every description. The Cabinet sat all the morning and resumed in the evening. The latest news is that the majority of the Cabinet favours signing.

Party Decisions.

Various parties held sittings throughout the day. The Centrist Party decided, by a four-fifths majority, in favour of signing, with reservations regarding war responsibilities. The National Party unanimously decided in favour of rejection. The Democratic Party, by a majority, was against signature.

A Cologne message states that the "Cologne Gazette" favours signature.

President Wilson.

Visit to Belgium.

London, June 20.

BRUSSELS.—On the occasion of President Wilson's visit the Chamber was crowded and decorated. Mrs. Wilson with the Queen, was the first to arrive, and was followed by Mr. Hoover and then President Wilson and King Albert. All received ovations. The President of the Chamber welcomed the visitors and paid a tribute to the President of the American people. M. Hymans, Foreign Minister, spoke of Belgium's part and suffering in the war and also of Belgium's aspirations. He eulogised President Wilson's lofty idealism.

President Wilson, replying, paid tribute to King Albert and the Generals, who never surrendered. He said that Belgium was the call of duty which awakened the world to the real character of the problem. The League of Nations was an inevitable consequence of the war. It was a League of right, and any nation declining to adhere to the Covenant, would be deliberately rejecting the most telling appeal ever made to its conscience and its manhood. He proposed asking Congress, as a recognition of equality of Belgium, to raise the United States Legation at Brussels to the status of Embassy.

The ceremony terminated amidst ovations. President Wilson, who was subsequently received by Cardinal Mercier, proceeded to Louvain.

LONDON, June 20.

PARIS.—The President and Mrs. Wilson arrived back in Paris to-day.

French Legation.

Brussels and Rio Raised to Embassies.

London, June 20.

PARIS.—The Havas Agency states:—The French Chamber has adopted a Bill raising the Legations in Brussels and Rio de Janeiro to the rank of Embassies.

The Atlantic Fliers.

Honoured by the King.

LONDON, June 20.

Mr. Winston Churchill, at the "Daily Mail" luncheon at which a £10,000 prize was presented to Captain Alcock and Lieutenant Brown, announced, amid tremendous enthusiasm, that H. M. the King had conferred each the Knighthood of the Order of the British Empire.

Chinese Admiral.

Visit to Toulon.

LONDON, June 18.

TOULON.—The Chinese Rear-Admiral Woo this morning inspected the submarine station, aviation centre and the battleship province. Rear-Admiral Woo subsequently proceeded to Marseilles, where he will embark on the Andre-Lebon for China.

Why Chinese Cabinet Resigned.

LONDON, June 16.

Chinese President and Cabinet are reported to have resigned in consequence of an announcement by the Anfu Club, a powerful pro-Japanese military party, that it does not favour China signing the Peace Treaty.—"Pioneer."

Allies Advance in Hungary.

Red Guards Claim.

LONDON, June 16.

A Copenhagen journal states that on the expiry of the Allied warning to Hungary to cease operations in Czecho-Slovakia, the "Entente" has begun military action and that French troops have arrived at Pressburg. The Hungarian Red Guards claim to have made considerable progress against the Czecho-Slovaks and to be nearing the old north-eastern frontier, the restoration of which the Budapest Government wants.—"Pioneer"

Trade with Germany.

Economic Council's Decision.

LONDON, June 19.

PARIS.—The Economic Council has decided that each Ally will separately decide whether to permit subjects to resume private trade relations with Germany.

Estonian Campaign.

LONDON, June 20.

STOCKHOLM.—An Estonian "communiqué" states that Kraenajacorka has been recaptured.

Essen Communists.

BERLIN.—According to an Essen telegram the Communists, equipped with machineguns, attempted to seize the towns of Homborn and Sterkrade, with a view to proclaiming a Soviet Republic.

Abortive Revolution in Ruhr Region.

In the Ruhr region a revolt failed and the Government is bringing reinforcements.

Joy Bells at Rangoon.

RANGOON, June 24.

The news of the signing of peace reached Rangoon about noon and was treated as authentic. The Cathedral bells were rung, and service was held for the children of the Diocesan Boys and Girls Schools. These and other schools were closed for the afternoon. Flags were flying in many places.

Food for Germany.

LONDON, June 20.

It is announced that instructions have been given that the service of food to Germany shall continue without interruption until the time limit expires.

Italian Political Crisis.

Fall of Cabinet.

LONDON, June 20.

PARIS.—The Havas Agency gives as a reason for the resignation of the Italian Cabinet the fact that the Chamber desired discussion of the foreign policy in public instead of in secret.

Dr. Dillon's Views.

LONDON, June 23.

The reasons for the fall of the Italian Cabinet are explained by Dr. Dillon in a Paris telegram to the "Daily Telegraph." He says that Italy is seething with discontent and an unprecedented crisis, moral, economic and political, has broken out. The Extremists are divided into two sections, namely, the Confederates and the Independents. The former consist of Revolutionists, who opposed the war, and now strive to overthrow the "regime" and establish a Communist Republic under a proletarian dictatorship. The latter section approves the war, but are disappointed at the results. They have proclaimed a strike ostensibly to protest against the dearth of living, but really to forestall the revolutionary strike by the Confederates. The Extremists are opposed by the Nationalists and Militarists, who are indignant at the Peace Conference's treatment of the Italian questions. The Government was caught between these hostile camps.

Defeat of Signor Orlando's Motion.

ROME.—The resignation of the Cabinet was due to the Chamber, by 259 votes to 78, defeating Signor Orlando's motion with regard to the secret session.

Austrian Peace Terms.

Fourth Note of Protest.

LONDON, June 20.

ST. GERMAINS.—The Austrian delegation has sent the Peace Conference a fourth Note protesting against the Austrian Republic being made heir to all the responsibilities of the Austro-Hungarian Empire, of which, "it is but the smallest, poorest, and the most peaceful and liberal of States". It maintains that the responsibilities are common to all the States forming the former Empire.

French Miners Resume Work.

LONDON, June 20.

PARIS.—The miners of Pas de Calais have resumed work.

Bolshevist Cruiser Sunk.

London, June 20.

A Bolshevist wireless communique states that a British submarine sank the cruiser Cieg near the Tabuch-in Lighthouse, on the 18th instant.

Fighting in Russia.

Allied Offensive Pending.

London, June 16.

An Archangel message, dated Saturday the 11th, to the "Times" anticipates that before the 1st July our old troops will have been relieved, and our new troops will be in position, enabling them so to co-operate with the Russian Army to extinguish Bolshevism. The intention is to evacuate the country when Koltchak is able to hold his own, but it is impossible to evacuate without taking what many seem to be an offensive. We cannot recede until we are satisfied that our opponents are unable to follow. The harbour is filled with naval craft of the latest design, and there is every indication of a speedy settlement if sheer force can effect one. The Bolshevist "moral" is very low. One determined blow should be effective. General Ironside intends to use for this operation only Russian troops. New troops will be reserved to counter a possible Bolshevist success.

A "Times" Helsinki message, dated the 13th June, states that Bolshevist troops are concentrating in the Finnish frontier area, twenty-two miles from Petrograd. The Finnish General Staff anticipates an immediate advance of the Red Army, 30,000 strong, with 250 guns, including eighty heavies.

Reuter states that Japan is negotiating with the Allies to assist the Koltchak Government militarily and financially.—("Pioneer")

Don Cossacks.

Rising Broken Out.

LONDON, June 20.

Rising has broken out among Don Cossacks 120 miles northeast of Lugansk, who were originally fighting in the ranks of the volunteer army, but went over to Bolshevists in February.

Scales Turned.

After a period of Bolshevist rule, they decided to throw off the Yoke and rejoin General Denikin. They consist of twenty-two thousand men. There is no doubt that General Denikin joined up with insurgents as his offensive brought him beyond the area of rising and rejoin a welcome addition to General Denikin force.

Pogroms in Poland.

Committee of Investigation Appointed.

LONDON, June 20.

PARIS.—At the request of the Polish Lithuanian Government, President Wilson has decided to appoint a Commission of seven members to investigate pogroms in Poland.

Communist Plot Failed.

To Overthrow Austrian Government.

LONDON, June 20.

VIENNA.—During the Communist demonstration 8 were killed and 66 wounded. The Police fired a volley into the crowd, eight police were seriously injured. Order was restored, but it is feared another attempt is likely, as the communist are in an ugly mood. The "Arbeiter Zeitung" declares they were fed with Budapest Soviet Funds. This demonstration was the part of the communist plot to overthrow the Government, but was foiled by the arrest of hundred and twenty leaders.

St. John's Ambulance Association.

Annual General Meeting.

SIMLA, June 24.

The annual general meeting of the St. John's Ambulance Association was held this evening in the Council Chamber, Viceregal Lodge, H. E. the Viceroy's presence. There was a large attendance and Sir Edward and Lady MacLagen were among those present. Proceedings of 1918 were confirmed and the Commander-in-Chief in presenting the annual report of the St. John's Ambulance Association said although the signing of armistice last November might have been expected to cause some falling off interest in ambulance work, it was gratifying to find that the Association had multiplied its activities during the past 12 months. His Excellency eulogised the services of Mr. Hailey, Mr. Hanrahan and Mr. Liester who ungrudgingly worked for the Association despite of war, the influenza epidemic last autumn and difficulties arising from shortage of medical personnel. No less than 1085 persons assisted the Association during the past year by acting as instructors or examiners of classes in first aid and other duties.

Mr. Hailey presenting the report of the work of the Joint War Committee said that the total sum spent amounted to one hundred and four and quarter lakhs. He also acknowledged the valuable services rendered to the Association by various ladies and gentlemen. On conclusion of Mr. Hailey's speech His Excellency the Viceroy confirmed the awards and approved the appointment of Honorary Councillor. After presentation of accounts the Viceroy addressed the meeting.

H. E. the Viceroy's Speech.

H. E. the Viceroy presiding at the annual meeting of the St. John's Ambulance Association 1919 said: This is the fourth occasion on which I have addressed this gathering. Such St. John's day for the past three years we have hoped against hope that the coming year would bring again the blessings of peace but each year our hopes have been dashed to the ground. Even a short two months ago I looked forward to discussing with you the problems of peace development, but it was not to be and we are confronted to-day with a campaign which though no doubt mere child's play as compared with the great war will require our best efforts so that we may alleviate the suffering which is inseparable from operations carried on at such a period of the year and under such difficult conditions. It is unnecessary to remind most of you of the past history of the St. John's Ambulance Association, but for those who are unacquainted with let me very briefly recapitulate the present position. The association is an organisation normally for instruction in first aid, nursing and for giving effect through its ambulance brigades to the lessons imparted on its educational side. In addition to this up to August 1916 it contributed to the efforts made to succour the sick and wounded in war. In that year I was able with the help of the late Sir Pardee Lukis to enlist the help of the Joint War Committee of the Red Cross and St. John's Ambulance Association at home and we became the Indian branch of that Joint Committee. It has been inevitable that the war aspect of the work during the last four years should have obscured the normal activities of the association, but this does not mean that they have ceased to exist. Let me then before I touch upon the points of war work briefly comment upon the facts and figures given in the annual report. His Excellency the Commander-in-Chief's summary of them will have shown you that we have every reason for satisfaction with the results of our labours during 1917-18 but we must see to it that the interests that have been aroused is not allowed to die down. The Indian Council has carried out during the year an important measure of the reorganisation designed to give fuller recognition of the position of provincial centres. These centres will now have their own finances and will exercise a definite control over all local organisations. It is a measure of decentralisation which is in keeping with the spirit of the times and we hope that the provincial centres, by their increased energy in stimulating the growth of ambulance work, in promoting the foundation of new branches and in the supervision of the educational activities of the local centres, will justify the enhanced powers which have been bestowed on them. The reorganisation has not unnaturally involved a certain sacrifice in the direct receipts of the Indian Council and it is only by increased activity on the part of all centres, provincial and local alike, that the balance can be readjusted.

There are great opportunities before the Association. On every side it is faced with the necessity for extending the scope of its activities. The Indian Council is for instance considering the organisation of classes in maternity work, a crying need in this country, but if it is to realise its opportunities it must be in a strong financial position, and I wish to impress on the managing bodies of all centres the need, not only for extending their classes but for enlisting subscribing members. Our acknowledgments are due to all those whose voluntary efforts have assisted the Association during the year to the many medical officers who have given their time in instructing classes to the executive committee, the honorary treasurer and honorary auditors. It must be a matter of justification to us all that the services of our Secretary Mr. Hanrahan and the voluntary assistance so freely given by more than one officer of the Association have been recognised in the last Birthday Honours list.

I turn now to the war side of the work of the Association, in which it has taken its share as a partner in the Joint War Committee of the St. John's Ambulance and the Red Cross Society. When I last addressed you, the Joint War Committee, placed in possession of ample resources by the efforts of the Our Day Committee had found itself able not only to take over complete responsibility for the wide spread activities of the Red Cross in Mesopotamia but greatly to extend its work in the military hospitals in India. We were far from expecting them that in a few months time it would be within sight of the termination of the bulk of its work in Mesopotamia but the conclusion of the armistice and the rapid demobilisation of our forces in that area enabled the Red Cross Commissioner to close his work in March last. The details of these operations have been given in Mr. Hailey's speech. It only remains for me to repeat here, if repetition is necessary, the obligations which our

forces in Mesopotamia owe to the efforts of the Red Cross organisation and the unstinted liberality of the Indian public which made those efforts possible. India can boast and justly boast that when she had set her hand to the task of succouring the sick, the wounded and the convalescent in that difficult and inhospitable theatre of war, she did so bountifully and I believe that the record of our Red Cross operations in Mesopotamia during the last year of the war will compare not unfavourably with that of the Red Cross in any of the numerous fields of its activity but scarcely had the committees been relieved of the stress of work in Mesopotamia when it unexpectedly found itself called upon to enter on a fresh field of effort on the North West Frontier. I am glad to think that the experiences it had gained not only of work across the seas but in the Waziristan and Marri expeditions was not wasted. A voluntary organisation is always at a disadvantage in the commencement of operations. It has no permanent staff of officers to draw on and it cannot keep in hand the large supplies of articles which are required on the occurrence of a serious emergency, but the Committee found ready assistance from the Commander-in-Chief who deputed a number of officers as Red Cross Commissioners, and it was fortunate in the possession of considerable stock of comforts in its Bombay Depot. Very large supplies were rapidly moved up to the front depots opened at Rawalpindi, Peshawar, Kohat, Quetta and Bannu and the issue of comforts to hospitals and field units commenced within a fortnight of the outbreak of hostilities. The tale of these operations and I hope it will be a tale of no great length, will remain to be told when we meet again but the public may be satisfied that the committee has taken an early and a firm grasp of the problem before it. For the moment the Joint War Committee must direct its energies to meeting the demands of the frontier campaign, but when this is over important questions regarding its future constitution and the scope of its work remain for decision. It is clear in the first place that if it is to meet efficiently the sudden strain that operations such as these on the frontier may throw on it, it must have a better equipped system of advanced depots and some scheme whereby it can put its hands without delay on the necessary personnel of store-keepers, clerks and similar establishment. It must have its own means of transport and it must have a considerable stock of non-perishable stores ready to move up to any front which may require them. But there are problems of minor importance compared to the major questions of its future constitution. Its chairman Sir Claude Hill had already initiated a discussion with its provincial branches and the London Committee on a proposal to undertake the legislation required to allow the Indian Committee to devote its funds to the care of civil as well as military hospitals. Since his departure on leave we have had under consideration an even wider scheme by which the committee may give place to a regularly constituted Indian Red Cross Society adhering to the new world's league of Red Cross Societies and having in common with the other adherents to that league not only the military side, which we now look on as the main sphere of Red Cross operations, but a civil side which will embrace peace activities. In our case civil work would probably commence with a definite scheme for assistance to civil hospitals, but it is not difficult to realise the value such an organisation would also possess in dealing with epidemics such as the late outbreak of influenza, which caused many million deaths in India. These matters are still in discussion. Their solution will demand anxious thought and consultation not only with provincial branches but with members of the public for if the work of the present joint war committee is to take the wider aspect now outlined and if it or the organisation to which it may give place is to enter effectively on the almost unlimited field of beneficent activity on which I have touched, it can only do so under an assured guarantee both of the goodwill and the liberal co-operation of the public in India.

Fire Accident in Bombay.

No Loss of Life

BOMBAY, June 24.

A fire broke out in the godown of a four storied building in Chinch Bunder yesterday. The staircase was soon enveloped in flames endangering lives of people on the upper floors. A fire escape was sent up and thirty one persons who were entrapped were rescued. The fire was put out in an hour. The damage is estimated over a lakh and quarter. The cause of the outbreak is said to be spontaneous combustion of chloride potash stored in the godown.

Governor General of Goa.

On receipt of an express order from the Lisbon Government H. E. Sir Freitas Ribeiro, Governor-General of Goa, who was relieved of his appointment last month delivered over charge of his office to his interim successor on the 18th instant and is now in Bombay en route for Portugal. His short lived term of office covered nineteen months only. His administration was not cast in the same popular mould as that of his predecessor Sr. Condeito Da Cotta although he had easier task as compared with his predecessor who had to introduce new regime and radical legislation among the conservative people attached to Bombay and to reconcile them to the new order of things, failed to achieve successful administration. One of his projects was to transfer the capital from Panjim to Mormogao. He believed that if the capital was installed at Mormogao trade and commerce would increase and prosperity would pour into the country.

Riding Accident.

In the Khyber Pass.

ALLAHABAD, June 21,

The "Pioneer" correspondent on Monday describes an incident which occurred in the Khyber Pass. The younger brother of the Maharajah of Patiala was riding on a pony in the vicinity of Ali Masjid, when the pony fell with its rider down. Fortunately the prince is not very steep at this point, and the young Prince escaped with bodily injuries. He is reported to be progressing favourably.

Irish American Delegates.

American Peace Delegations Attitude.

LONDON, June 20.

PARIS.—The "New York Herald" Paris edition states that the American peace delegation has informed the Irish American delegates that it is declining to take further action as regards their case.

Financial Terms, Economically Impossible.

LONDON, June 20.

COPENHAGEN.—A telegram from Weimar says:—Government financial experts have passed a resolution that the financial terms of the Peace treaty are economically impossible.

Excess Profits Duty Act.

SIMLA, June 24.

A press communiqué, stating:—The Government of India published a draft of certain rules which they proposed to make under the Excess Profits Duty Act, 1918. They have received criticisms and suggestions from the various Local Governments and commercial bodies, and the rules as finally determined have been published. The following are the principal modifications which have been made:—[a] The time within which an application under Rule 3 has to be made has been considerably extended; [b] provision has been made in Rule 18 [2] for the appearance of a petitioner or appellant before the chief Revenue authority or Board of referees in person or by his representative; [c] the penalty for default in making payment of duty has been reduced from one half to one-tenth of the amount due; and [d] certain further particulars have been added to the form of receipt, and it has also been prescribed that this shall be given in duplicate which it is understood will be a convenience to assesses.

From letters which have been received on this subject it appears that certain points in connection with the Act and Rules require some elucidation. It does not, for example, seem to be generally appreciated that a change in the partnership constitution of a firm is a change of ownership of the business. There is also an apprehension that a person whom the Collector has decided to treat as agent of a non-resident person under Rule 12 has no remedy. This, however, is not the case, because he can under clause (1) of Rule 14 prefer a petition to the chief Revenue authority denying his liability to assessment. In this connection it has been represented that Form II attached to the Rules is not appropriate for a petitioner denying such liability. The Rule prescribes that petitions or appeals shall be preferred as nearly as may be in this form, and it has consequently not been thought necessary to provide, either by an addition to this form or by a separate form for petitions of this nature as the grounds on which these will be based, will probably be peculiar to each particular case. It has also been suggested that an appeal should lie against an order of the Collectors under Section 13 of the Act regarding instalments in which duty is to be paid. Discretion in this matter is allowed by the Act to the Collectors, and it contains no provision for such an appeal, but in order to ensure that the manner of its application is uniform throughout the country, instructions will be given to the Collectors that the 15th October, 1919 and the 5th January and 15th March, 1920, should be fixed as the dates for payment of instalments. In regard to the constitution of the Boards of Referees under Section 8 of the Act, it may be noted that the Government of India do not contemplate that the appellant should be consulted as of right regarding non-official members of the Board in every particular case, but they are confident that the local Governments, who will form the Boards, will be prepared to consider any reasonable objections advanced by the appellants to the "personnel" selected to consider their case.

The Ferozabad Accident.

Details of the Train Smash.

ALLAHABAD, June 24.

The "Leader" understands that in the Ferozabad accident, the names of the drivers killed are Mr. Whitting of the passenger train, and Ramzan of the goods train. The guard of goods train injured is Mr. Pritchard. The other Company servants killed and injured were Indians. Thirty-three passengers injured included Guard D'Silva and four members of his family, one other member, a child having just escaped. Guard D'Silva was on leave at the time. They have been removed to the Tundla Railway Hospital. The other injured passengers are detained at the Ferozabad Civil Hospital. At 2-30 P. M. on Saturday through running was resumed on this section of the line, as a result of the completion of a diversion. The accident occurred owing to an error, in the handing of tokens at Ferozabad Station. It appears that the Assistant Stationmaster of that station received signal to the effect that the line beyond Ferozabad was clear for the passenger train, which was then on its way to Ferozabad from Makhampur. The Assistant Station Master, it is stated, handed the token of this to the signalman, who in turn, handed it to the goods train driver, who was at the time waiting in a siding at Ferozabad Station. This driver, Ramzan, who has been killed, taking this token to refer to the section from Ferozabad to Makhampur, that is to say, to the section already occupied by the passenger train, started for Makhampur, with the result that the two trains came into collision 3 miles out of Ferozabad, just after the goods train took a bend on the line. Both the Assistant Stationmaster of Ferozabad station Mukuth Behari Lal, and the signalman responsible have been arrested.

The Worst Accident.

In this connection the "Pioneer" says:—From reports which have been reaching us it would appear the casualties were far heavier than the official report indicated. Some of the carriages it seems were set on fire and a number of persons were burnt. Unofficial reports of the collision place the casualties at some hundreds. It would appear, in fact, to have been the worst accident the E. I. Railway has experienced for many years.

Rangoon Rice Market.

RANGOON, June 24.

The Rice Market was closed to-day owing to a death in a Bombay merchant's family. The news of the signing of peace created great exultation in the bazaar and business circles generally.

పార్లమెంటునభలో ఆర్థికపత్రచర్చ

రాజ్యాంగసంస్కరణములు, రౌలటు శాసనములు

కర్నూలు వెడ్డివుడ్లగారి భావములు

భారతదేశమున నూతనముగ స్థాపితములు కాలోత్తరాభ్యాంగసభలయందు మనదేశమందలి లిబరలు, కాన్సర్వేటివు పక్షములును, లేబరు, యూనియన్లు పక్షములు యొక్క విభేదములును యెడల ఆంగ్ల భారతదేశముల కన్యోన్యసహకారభావ మేర్పడు నని నా ఆభిప్రాయము. భారతదేశమున ముం జేర్చునపడబోవు పార్లమెంటు సభలలో నీవిభేదములున్న యెడల నాదేశము ఆభివృద్ధి జెందగలదు. కాని, యూనియన్లయందు విభేదవిషయములకే తమవృత్తిని, సంపూర్ణముగ మరల నొకపక్షముగా వ్రువబడునట్ల ఆంగ్ల, భారత దేశములకు సంఘర్షణ మేర్పడుట నిశ్చయము. ఈ కార్యము నీ సభలలో, సాధు బలగా నివేదిక చేయవలయునని భావించుచున్నాను. సభ్యులుగ నుండుటకే యేర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. ఢిల్లీకాసనసభను చూచుచు. నాగరనీయమిత్రుని విధానానుగుణ్యముగ ప్రత్యక్ష ప్రాతినిధ్యమున నేర్పరుపవలెనని తెలుపబడి యున్నను, కవిధముగ నిజమగు పార్లమెంటు ప్రతిష్ఠాపనములకు నెలకొల్పవలసి యున్నను, ఇప్పుడు పరోక్షపు టెన్నికవిధానమునే ఆలంబించవలెనని యా, ఇదియే అనవసర క్లిష్టపరిస్థితులు సంభవించునట్ల చేయుననియు తీర్మానించబడినది. ఇదిగలయైనచో ఏలనన, పరోక్షపు టెన్నిక కద్దరిని ఏర్పరుపబడిన, శాసనసభ్యులెవరభారముగ నుండవలయు. ఇందలి సభ్యులు నియోజకులకు బాధ్యులు కాదు. ఈ విషయమున గతకర్తవ్యమునందు చేయబడిన మార్పులు నా కెంతయు విచారణకరముగ నున్నవి. ఈ సంస్కరణ శాసనమును ప్రజేత పెట్టునపుడు మొదటి సంస్కరణనివేదిక కనుగుణ్యముగ నుండు నట్లేర్పాటు చేయవలెనని సాధుబలగా నున్న సలహాలు నూచించిన ఢిల్లీ సంపత్తికరపరపడి యుండవలెనని మొదలెంతవలెనని నాగౌరవ నీయమిత్రుని కోరుచున్నాను. నిరంకుశాధికారుల లెలిచెలిచేటట్లు కలవారు. భారతదేశమునందలి ప్రతిభుటనకర్తలతో జేరి, నిరంకుశాధికారులు తమయిష్టమునచ్చిన విధానము భారతీయ మోదమున బొందినది నిరూపింపవచ్చును కాని, యారాలో చనమిద ఇది భారతదేశమునకు ముపకరింప దగి తెలియగలదు. పరోక్షపు టెన్నికలను, ప్రత్యేకసాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును, సంపత్తికరములను, ప్రజాస్వామ్యమునకు ప్రతికూలములనియు నిశ్చయముగ చెప్పవచ్చును. భారతదేశమునకు నూతన రాజ్యాంగ యంత్రమును, ప్రసాదించుటకు బూర్వము టెన్నిక పద్ధతులను కర్షించు టవసరము.

ఇక రౌలటు శాసనమునూర్పి యొందితము. సామ్రాజ్య శాసనసభయందలి భారతీయులెల్లరును ఈ శాసనము వాంఛనీయము కాదని యొకగ్రీవముగ తెలిపినప్పుడు ఈ శాసన నిర్మాణము గావించుట సమంజసము కానేరదు. ఈ పార్లమెంటు సభాభిప్రాయమునకు భిన్నముగ నొక శాసనము నిర్మితమగునెడల మీ మనోభావము తెల్లంబునో యింనుక యొందించుకొనుడు. ఈ సభాసభ్యులెల్లరి చే ఖండింపబడిన శాసనమును మీ రెల్లు ఆంగ్లీకరింపగలరు? భారతదేశమున రౌలటు శాసనమున్నది 1,00,000 కి ఒక్కొక్కరైనను తెలియుననుకొనను. కాని తమచే నెన్నుకొనబడిన ప్రతిభుటెల్లరును దీనికి ప్రతికూలముగ వోటునిచ్చినదియు, ఈవిధముగ వ్యక్తమైన ప్రజాభిప్రాయమును తృప్తికరించి యీ శాసన మేర్పరుపబడినదియు ప్రతిభారతీయునకును తెలియును. ఇదియే అల్లసలకు ప్రధాన కారణమని తలంచెదను. ఇందుములముననే మన బ్రిటిషు సాంప్రదాయములకు భిన్నముగ మనదర్శన ముండినది. ప్రజామతిలేని శాసనము మంచిదైనను, చెడ్డదైనను, విజయవంతముగ నాచరణలోనికి రావల దనిశ్చయముగ చెప్పవచ్చును.

భారతదేశ రాజ్యాంగ సభలు నిర్మించిన శాసనములన్నిటి యందును రౌలటు శాసన మతి అన్యాయ మైనది. ఇది న్యాయసభ్యులముగ లేదు. ఇందుములమున పాలకుల చిత్తమే సర్వవిషయములను నిర్ణయించుచుండును. ఏమండలమైనను రౌలటు శాసనము క్రిందకు లేబడినది ప్రకటిత మైనయెడల, ఆ ప్రజాశాసనమున్న యెట్టి ముప్పుద్రోవ

నిర్బంధితుడు కావచ్చును. ఆరకు ఖయదులో నుంచబడును; ఏర్పడు వాతకు జడ్జికి అప్పీలు చేసినవలెను. ఈవిషయకములగు కాలిఫోర్నియా పరిషింపి జడ్జి కేసు విచారణచేయును. ఈమనస్సుకు నేరముచేసెనా, లేదా అని నిర్ణయించుటకు జడ్జి కేధికారములేదు. ఈమనిషి నేరస్థుడను నుద్దేశముతో టైలులో నుంచి న రాజకీయోగ్యిని నిజముగ నిట్టి ఆభిప్రాయమును గలిగియుండెనా అనువిషయము వాతకు నిర్ణయింపవలెను. ఇట్టిశాసనము న్యాయమునకు ప్రతిక్షిప్తమిద్యుగ నున్నది. ఈ దేశమందలి అనేకుల ఆభిప్రాయానుగుణ్యముగ ఆచారకారకులగు వారల సేవకులను నే నెరుగుచును. కీర్తిచేపులకు కీన హక్కి గానినయమై యోచింపును. ఈకనిని నిర్బంధింపవలెను ఆభిప్రాయము ఈ సభవారిలో అధిక సంఖ్యకులకు జరింపనిది నము కానరాదు. ఇదివరకు పార్లమెంటు సభ్యులుగానున్న జొత్వెయులుగారి విషయమును చూచుచు. వారిని ఏమయమున నైనను కారాగృహ కీక్షపాలు చేయుటకు ఈ సభవారు ఏకగ్రీవముగా ననుమతింప నెల్లప్పుడు నున్నట్లులే యుండెను వారు. ఇక నన్ను నూడ టైలులోనుండుటకు ఆసేకులకు ఇష్టముగా నున్నది. కోర్టులో కీకహక్కి, జొత్వెయులుగారును నేనును మిగుల అపాయకారకులమని న్యాయమూర్తికి నమ్మనము మీరు చెప్పవచ్చును. కాని మేము ఇట్టివార ముమాయభిప్రాయము కాదు. మేము ప్రపంచముననుండు కర్తవ్యసరమని తలంతుము. ఇతరు లెల్లు తలంపును. వెడ్డివుడ్ల సంఘమును నకు భంగకరముగా నున్నాడనియు అందుములమున వాతని ఖయదులో నుంచవలసివెనదియు వారు వాదించుచు. ఇట్టివారు మనఃపూర్వముగా నాయులమున సంఘమునకు అపాయము వాటిల్లునని నమ్మింపవలెను నన్ను తీక్షించుట న్యాయముగ ఇది న్యాయవిధము. ఇట్టిశాసనమునే భారతదేశమున నూతనముగా నిర్మించియున్నాము. ఇందులకు భారతీయులలో ఆగ్రహము జనించుట నిశ్చయము.

నాగరనీయ సభ్యులు నైరన్ కథను వినియుండునని తలంచెదను. నైరన్ మిగుల విద్య చేర్చినవాడు. తరువాత కార్య నిర్వహణమునకై ఆతనిని సంసిద్ధుని గావించవలె ననెడి యుద్దేశముతో ఆతడు బాలర కోర్టుకు పంపబడెను. ఒక కాలియనయమున కోర్టులోనికి ఒక పెద్దబాలుడును ఒక తిన్నబాలుడును వచ్చియుండిరి. తిన్నవాడు ఏప్పుడు పెద్దవాడు తనకొలును తీసికొనెనని తెలియజేసెను. అంతట పెద్దవాడు లేచి "నేను వీరికొలును తీసికొంటిని. ఆది వాడు బాగుగా సరిపడినది. వానద్దనున్న కోలు చాల చిన్నది గా నున్నది. అందుచే ఆదివానికి చిన్నదిని" అని ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. అంతట నైరన్ "ఈకోలును భరింపును నేను చూచెదను" అని చెప్పెను. పెద్దవాని కోలు పిన్నవాని కిని, పిన్నవానికోలు పెద్దవానికిని సుగా ప్రసాదించెను. ఈ విధముగా వీరికొలునే భరింపవలసినదని నైరన్ తీర్పుచెప్పెను. కోర్టులోని వారందరకని తెలిసికీ మెచ్చుకొనిరి. ఈ విషయమును నైరన్ తన గురువుతో చెప్పెను.

"నిన్ను న్యాయమును పరపాలించుటకు పంపిరినగాని కోర్టును పరమాయుటకు పంపలేదు." అని ఆతడు చీవాట్లు పెట్టెను. ఈవిధముగనే భారతదేశమున ఎప్పుడు న్యాయ పరిపాలనమును తక్కువ నమయానములకు ద్రవ్యము నున్న యెడల బ్రిటిషు నాయకులకు కళంకము కలుగ నేరదు ఆంగ్ల భారత దేశములకు ఎప్పుడు మేవాభావములు పెంపొందగలవు. కాటెలుబిల్లులు న్యాయమూర్తియను మూత్రమేగాక ప్రజాభిప్రాయమునకునూత భిన్నముగా నున్నది. ఈ కారణముల వలననే భారతదేశమున కలవరము సంభవించినది. దీనినడంచుటకు ప్రభుత్వమువారు బాంబులను, విమానములను ఉపయోగించుటవలన మొదట కాటెలు శాసననిర్మాణము కంటెను నూడ ఎప్పుడు అసంతృప్తి ప్యాపింపవలెనని. ఈ అల్లరుల నడంపుట కవలంబింపబడిన పద్ధతులను ఖండింపని మితవాది లేడు. నా గౌరవనీయమిత్రుడు నన్ను గాంధీగారిలో సరిపాలింపవలెనని నేను వారి కంతయో కృతజ్ఞుడను. గాంధీగారు భారతదేశమున మాత్రమే గాక ప్రపంచమందంతటను సత్యాగ్రహ సత్యతో వ్యవహరించుచు. అల్లరుల నడంపుట కారకు ఢిల్లీకరమునకు వోయెను. ఢిల్లీక చేరినతోడనే ఆతనిని బంధించి వెలుగు పంపివేసిరి. గాంధీమహాత్ముని నిర్బంధము లాహోరు కలవరమునకు కారణము. ఇట్టివిషయములో పరిశోధనము సజ్జుట భారతదేశ ప్రభుత్వమునకర్తవ్యసరము. ఢిల్లీపంబాలుప్రజేతలలో ఇది కేంద్రీకృతము లగుటకు కారణమేమి? రిపంబల్స్ నెలకుపూర్వము

పంబాలుదేశము ఇండియాలో కల్ల అతిశయించుటగా నుండెడిది. భేద్యులనులకు నీవ మైదులకు అని నివాసము. గత 6 వర్సరములనుండియు ఆదేశముల్లమిగుల కఠినముగా పాలితమగుచుండెను. సర్ మైకేల్ ఓస్వల్డునుగాన 6 వర్సరములకు పూర్వము ఆదేశమునకుపోయినప్పుడు అది మిగులకాంతి భూయిష్టముగా నుండెను. నేడువీరిపరిపాలనాంతమున ఆదేశములందు విప్లవభావము పెంపొంది యున్నది.

గత కొన్ని మాసములకుండి ఆదేశమున వంపవిన ఆంగ్లేయులనూర్పి విచారించుటతో తృప్తిచెందరాదు. విమానములనుండి బాంబులను విసరుటయు, గాంధీ మున్నగు వారిని అరెస్టు చేయుటయు, మున్నగు పరిపాలకుల చర్యలకునూడ పరిషింపబడు అవసరము. సంస్కరణవిధానమును తయారు చేయుటకు భారతదేశ నిరంకుశాధికారుల కకకా మిచ్చురాదని నా గౌరవనీయమిత్రుని కోరుచున్నాను.

చోరు నెం టు జారి గ జె టు

జూను నెల 24 వ తేదీ మంగళవారము.

ప్రభుత్వమువారి పత్రిక వక్రుకాళుకు కార్యదర్శులుగను, ముఖ్య ఇంజనీయరుగను నున్న ఎస్. బి. ముర్రే గారు ఉపకార చేతరమును పుచ్చుకొని న్యుదేశమునకు వెళ్లుచు, తమ యుద్యోగమునకు రాజీనామా ఇచ్చిరి. గతన్న కవున్ని యుమరేగారి రాజీనామా సంగీరింపుచు, రీతి సంకల్పములు నుండి ప్రభుత్వోద్యోగమున నుండి అతిసత్కతో పని చేసినందులకు ముర్రేగారి నభినందించిరి.

ప్రభుత్వమువారి పత్రికవక్రుకాళుకు కొంతకాలము సంయుక్త కార్యదర్శులుగా నున్న, మాన్యుగారు మార్చి 31 వ తేదీని ఇంగ్లండు దేశమున పరలోకములైరి. గతన్న కవున్ని యువారు మార్చి 31 గారు ప్రభుత్వోద్యోగమున అతిపిత్రితతో పనిచేసినందున యు, వారి మరణమునకు ప్రభుత్వము వారికి అపారవత్సవము కలిగినదనియు వారి బంధుమిత్రులకు పానుభూతిని చూపుచు శోచప్రకటనమును ప్రకటించిరి.

జేకాంగకాళు
బర్మోజిల్లా పోలీసు నూపరింకొండెంటు ఆఫ్. ఎం. పవలుగారిక మనము దినములు నెలవు పుచ్చుకొనిరి.

పి. జి. శ్రీనివాసాచార్యులుగారి కృష్ణ జిల్లాలో మొదటి తరగతి మేజిస్ట్రేటుగా నియమించుచు ఆచార్యులుగా నామల వామ్యాలమును ఇంగ్లీషులో వ్రాపికొనుటకు అధికారము నిచ్చిరి.

దెవగళు రామారావు ఎం. ఏ. వి. సి. ఎన్ గారిని కృష్ణజిల్లా ఆడిషనలు మేజిస్ట్రేటుగా నియమించిరి.

ఎస్. శ్రీనివాసరావు పంతులుగారిని కృష్ణలో నలు దివిజనలు మొదటి తరగతి మేజిస్ట్రేటుగా నియమించిరి.

మరకాళు
జె. డబ్లియు. మెదను, పి. సి. ప్రభానుగార్లు మిలిటి పట్టణమునందలి మేరీ నర్సికి భర్తృకర్తలుగా నియమింపబడిరి. రెరెండు ఈ. హెచ్. క్రిష్ట ఎం. పి. గారు, కాకి నాడలో మరీగురువు (చాన్సెలర్) గా నియమింపబడిరి.

కావలెను

యాదమట్టి, పగడరావి, పలచనేరు, టై రెడ్డిపల్లె, యీ స్థలములలో నుండు బాలికాపాఠశాలలకు కలుగురు టైలును ఆయన ప్రధానోపాధ్యాయులుగా వారలెను. ఒక నెలకు తీతయదు 16-0-0. కాకిభర్తలు ఉపాధ్యాయులందరికి కనిక యోగ్యత గలిగియుండిన ఆదేశ స్థలములలో నుండు బాలిక పాఠశాలలో వారికి ఉపాధ్యాయులు యుద్యోగము ఇవ్వవచ్చును.

సి. దొరైస్వామియ్యంగారు బి. ఏ. బి. ఎల్. (1858) (వెసిడెంటు, తాలూకాబోర్డు ఇక్తూను.

ప్రకటన

నలభై తీక యెక్కువ ప్రేమిచూపు పవరుగల ఆయులు ఇకజేయుయ్యు, నైస్కృష్టకీర్తి తాలూకు మల్లారులు, మెల్లరులు వగైరాలు కావలసి యున్నవి గనుక ధరలు వగయిరాలు తెలుపుతూ, యీక్రింద అడ్డెస్సుచ్చివారికి ప్రాయశులెను. కాకునూను పానుయ్యు, బ్యాంకరు-బ్యాంకులాన్లు, నర్సారావుపేట, (గుంటూరు జిల్లా)

మోసపోకుడు

తుప్పుకట్టినీయకుండ చేయురంగులను తక్కువధరలకు కొని మాసపోకును. అట్లు తుప్పుకట్టకుండ చేయునది యొక్కటియే.

వాయిలెన్ డవ్ అండు కంపెనీవారి "బిటు మాస్టిక్ సొల్యూషన్."

Wailes Dove & Company's "Bitumastic Solution."

దీనిని వంటెనలకు కప్పులకును నునయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల మంచిది. దీనిని సాధారణముగా రైలువే కంపెనీలును మ్యునిసిపల్ కార్పొరేషన్లు వర్కువారు బొగ్గుగనులవారు లోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ చూచినను వాడుచుందురు. రాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండదు.

వెల రూ. 56-0-0

సాల ఏంజిల్లు:—దీ సాల్ ఇండియా ఇండ్స్ట్రీయల్సు, లిమిటెడ్.

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్కుస్.

తెలపెట్టె నెం. 553 రు,

389

మదరాసు

వై కామ్రాజమ్ గోరునప్పుడు ఈవత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము

ఫుల్ ఫుల్ పేనాల ధర తగ్గించబడినది.

బ్లాక్ బర్డ్ రూ 8-8-0. స్వాక్ రూ 7, వాటర్ మెక్ రూ 7-8-0, వాటర్ మెక్ (సెప్టికే వెల్ ఫిల్లింగ్) రూ 10-8-0, వెల్ ఫుల్ 210 రూ 4. అల్ట్రావైట్ రూ 2-1-20 1514) సిల్వర్ బర్డ్, క్లెయిన్స్ తిరువల్లిక్కేడి, మద్రాసు.

వికోరియా ఆసుపత్రి, కాకినాడ.

అంతరీక్షములను బహువిధముగా చూడవలయును. ఎన్ని సంవత్సరములనుండి గ్రుడ్డితనముచే బాధ పడినను, తిరిగి దృష్టిని (చూపు) పొందగలరు. కంటిలో పువ్వులు, ఎరుపులు, పిరుపులు, దురదలు వగైరా సమస్త వైకల్యములు వదుర్చబడును. కడు చీడము వదిలెను. (1568)

1. అంగ్లము వైద్యముగల వైద్యుల సలహాచే చక్కగా వ్రాయబడినది. 400 ప్రక్రియలు గలవు. రూ 1-4-0. 2. ప్రైవేటు: కీమతి అను గ్రంథము ఇంగ్లీషులో వ్రాయబడినది. రూ 1-0-0.

వి. గోపాలకృష్ణయ్య, యం. డి. సర్జన్.

మరియు మా వద్దకు వచ్చి ఆలోచించి మరయుచోటికి వెళ్ళును.

(1585)

ఆంధ్ర

యింజనీయరింగు కంపెనీ, యింజనీయర్లు, ఐరన్ అండు బ్రాసుఫౌండర్లు, ఇకన్నాధరపురం, కాకినాడ.

మావద్ద దొరకు సామానులు:—

పలువిధములగు యంత్రములు, ఆయిల్ అండు గేనుయింజనులు, మిల్లు స్టూరుసామానులు, లూబ్రికేటింగు ఆయిల్లు, ఇండ్లు కట్టుకునే సామానులు, ఇనుపపూసలు, స్తంభములు, యేంగిల్లు, సిమెంటు వీసాలు, కలకు, రంగులు, వాటి ఖాళు మొదలగునవి చొకధరలకు దొరకును.

కంట్రాక్టులకు ప్రత్యేకధరలు ఇవ్వబడును. ప్యాక్టరీ యజమానులును, ప్యాక్టరీ కట్టదలచిన వారును యింజనీరింగు విషయమైన యంత్రవిషయమైన అంశములు మా ఆఫీసు వద్ద చార్జీ యివ్వ నక్కరలేకయే తెలిసికొనవచ్చును. మంచి నెలహా యివ్వబడును.

Actina Cures Deafness.

Not merely improves the sense of hearing temporarily as do Electrophones, Ear Drums, etc., but really cures the disease permanently. The secret of Actina's success is that it removes the cause of the disease and that is where it differs from all other treatments.

The principal cause of Deafness is Catarrhal Inflammation of the throat and middle ear and until this is removed the hearing cannot be restored. The powerful vapours emanating from Actina, inhaled through the mouth and nostrils and applied to the eye, course through the delicate nerves and blood-vessels, removing Congestion, stimulating and invigorating and restoring the organs to their normal healthy activity.

Actina is the surest, simplest and most natural cure for Deafness and is just as effective in other Catarrhal diseases, such as Eye Troubles; Hay Fever Asthma; Bronchitis; Headache; Sore Throat; Influenza, etc. Costing only Rs. 25-8 (plus postage etc.) this wonderful instrument should find a place in every home. Booklet entitled "Prof. Wilson's Treatise on Disease," containing useful health advice and full Particulars of our Conditional Trial Offer, post free on request. Write to-day to Rai B. S. Bhandari, M. A., Batala. (India)

Natural Actina Treatment.

BOON TO LEPROSY.

Wonderful Cure for White Leprosy.

In ten or fifteen days by application of the medicine, white spots as well as any other stains of the body begin to disappear.

Price per tin Rs. 4-8 with Postage.

Dr. W. N. Dixit, Merchant, Poona City.

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము

అంతర్గతము కాన్సర్లును ఖమును పొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధముల అనునందులకులననే గాని గురువుది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము అంతర్గతమును ముఖ్యముగా కేరళసాఖ్యమున దృఢపాత్రమును. ఆ యావృద్ధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇరానుగా నీయబడును. పోస్టుచార్జీయూ మే మే భరించి మంజూరు. వెంటనే వ్రాయుకోవడము. (219)

వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ,

అంతర్గతము కొవ్వాయిం, 157, బాడ్యూమద్రాస్

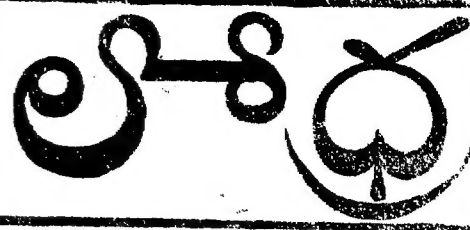
సంబంధి వైద్యము.

1584

డాక్టరు గిబ్స్ బ్రదర్సు

12 కెన్సింగ్టన్ రోడ్, ఎస్కాల్, మద్రాసు.

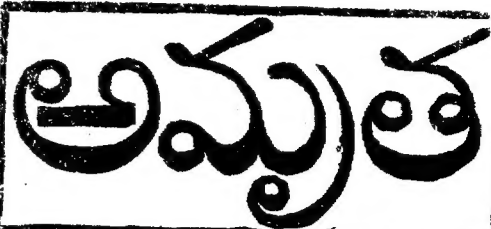
ఈ రసవైద్యము వికారములను చేతనైన పండ్లను తెలికేయమునీ యుండిన మెప్పితమండ పీకేవేయదును. బలహీనులను పండ్లను బంగారు కట్టులచేత బలపరచుట నందుగల వుండెను బంగారుచేత మాయము, కల్లు క్రొత్తకట్టులు, ఇంకను కంటివంపుమైన అన్ని వ్యాధులను నూతనవైద్యశాస్త్రరూపము మిక్కిలి కఠినమైన ఛార్జీకి విడిచివేయ నుండును మన్నియవచ్చును. కంటిని తీయవచ్చును సోపిలేకనే తీయబడును.

గర్భాశయ రోగనివారక:— శ్రీలక్ష్మి గల

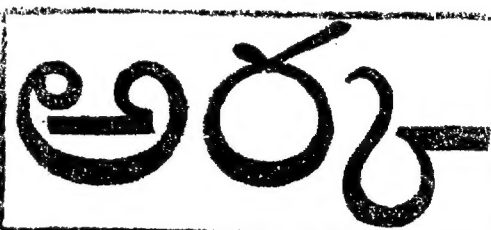
ముత్యముల ఒప్పాపి కాకుండుట, అకాలబహిష్టి, మెలబాపి గాను, తక్కువగానుపోవుట, తనుమరోగము, సంభావనానరక్షనీనక, మలబద్ధకము, నూరికావారము, కీళ్లనొప్పులు, అరకాళ్లు, అరచేతులు మంట మొదలగు శ్రీ మర్మవ్యాధులను వదుర్చును.

పెద్దబుడ్డి రు 8-0-0. చిన్నది రు. 1-10-0

రక్తశుద్ధి ద్రావకము:— ఇది రక్తనీనక, మలబద్ధకము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితనము, తేనా (కణములు, నుఖసంకటములు, నిస్సత్తుక, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారింపి కేరళములన కాంతికి ముఖమును తేజస్సును యిచ్చును.

పెద్దబుడ్డి రు 8-0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

జ్వర నివారక బుడ్డి 1-8 రూ. 1-8-0

కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల,

88, పోలీసుకమిషనర ఆఫీసురోడ్డు, ఎగుంబూరు, మద్రాస్. 166 (భాంబి:— 9, బందరు వీధి, మద్రాసు.

పాశ్చాత్య వేంకటాచలపణ్డితులవారి

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు.

1. అమ్మిలిలాసరసము:— అమ్మిలిలాస రసములను నిరోధింప యిచ్చును. ఒక యోగ అమ్మిలిలాస రసముగల సీసా తమయొద్ద నుండేనేని శ్రేణుకు శక్యమైన సిద్ధాంతము తోగొట్టి తనకు కావ్య సంతోషముగ బల్కుగలరు. నివర్జరము, మూడెం నాల్గవ జ్వరములు, శస్త్ర పాతము మొదలగునవి తక్కువ గుణమును. సీసా 1-8 1-0-0, 5-8 1 ఇంచాం. (594)

2. క్షిప్రాన తైలం:— శ్రేణు గడ్డకును, నుండుల సోపి తోవుటకును మంచిమందు. సీసా 1-8 0-8-0, 5-8 1 ఇంచాం.

3. క్షిప్రాన రాసవం:— దీనిని నేనించినప్పటినుండియే మూత్రమున కట్టుక (కలరా) కాంతిభేది, కీరభేది, అజీర్ణ భేదులు గుణము కాగలరు. సీసా 1-8 1-0-0, 5-8 1 ఇంచాం

4. బాలసుఖోదయము:— విద్వలకు బలకారి; తిమ్మగ మందు. మంచము, మలబద్ధము, అజీర్ణ భేది, కృతకము, కడు శుష్కియందుండుట, అకలితమందుండు మొదలగునవి గుణములు విద్వల పుష్టిగలరా రగుదురు. సీసా 1-8 0-12-0, 5-8 1 ఇంచాం.

5. శోకామయసార కస్తూరిమృతము:— విద్వలకు కంటి ముడివినవారికి, బాలింతలకు ఉత్తమ గుణ కారి. మంచము, కడికెము, దగ్గు, అజీర్ణము, కీర కాశం, పొర్చుబాయువు, మలబద్ధం, జ్వరం, చలిజ్వరము, దుర్బలము మొదలగు యింకా కనీక రోగములను గుణముచేయును. (801)

150 మాత్రము గల సీసా 0-4-0

సమాను కర్పూర 6-8 1-8-0

" " 12-8 2-18-0

" " 25-8 5-8-0

కతి కొవ్వముతో మద్రా అనుసాము తెలుగున కంకబడును.

శ్రీ సీతారామ వైద్యశాల, మైసూరు.